

## KOMPAJNJSKE UNIJE SO ORODJE ZA POTLAČENJE PRAVEGA DELAVSKEGA GIBANJA

Zato se po mesarski baroni drže kompanijske unije kot klop ke. — Za razredno zavedne delavce postojijo še črna lista.

Chicago, Ill. — Mesarski gospodarji se trudijo s pomočjo svojih podrepanikov razviti kompanijske unije do skrajnosti. Klavniških delavcev je do dve sto tisoč. Od teh delavcev ni bilo nikdar več organiziranih v pravi delavski organizaciji kot ena tretjina. Danes jih je pri tej organizaciji več kot 12.200. Ti so organizirani v Amalgamated Meat Cutter & Butcher Workers of North America. Postoji pa še neodvisna organizacija klavniških delavcev pod imenom Amalgamated Food Workers, v kateri je organiziranih par stotin klavniških delavcev.

Mesarski gospodarji Armour, Swift, Cudahy in Wilson so ustanovili kompanijske unije leta 1921. Vsaka kompanija ima svojo unijo in med njimi ne postojajo zveze. Mesarski gospodarji so se poslužili teh svojih unijskih zvez za znižanje mezd. Kmalu zatem, ko so bile te kompanijske unije ustanovljene, so bolj bojevitih delavcev zahtevali in priporočali, da se prijavijo. Kompanije pa niso hotele pogajati z unijskimi, ki se postale precej močne v vojnem času. Mesarski baroni ne so postali svojih kompanijskih unijskih zvez, da bi znižali stavke. In mesar Swift je po zlonamerni stavki dejal osebno: "Te pokazuje, da smo imeli prav, ko smo zaupali svojim delavcem."

## Trammellova resolucija sprejeta v senatu

Zvezna komisija preišče sporazumno podraženo gorivo. — Ojine družbe so osuškale ljudstvo za pol milijarde dolarjev v enem letu.

Washington, D. C. — Zvezni senat je sprejel Trammellovo resolucijo brez ugovora. Ta resolucija nalaga zvezni obtni komisiji, da preišče, če so bile določene sporazumne cene od Standard Oil družbe za gorivo v zadnjem letu.

Governor Byrd iz Virginije podpira to resolucijo, in postal je predsednik Coolidge, da so oljne družbe zadnjih dvajset mesecev obrale ljudstvo za pol milijarde dolarjev. To pomeni, da je ljudstvo plačalo pol milijarde dolarjev oljnim družbam čez ceno, ki bi družbam dala še lep dobiček. V Virginiji se je gorolin podražil v štirih mesecih za 33 odstotkov.

Senator Harris iz Georgije, ki je bil preje predsednik zvezne obtrne komisije, izjavlja, da Standard Oil družba veliko bolj trdo kontrolira trg, kot se je to zgodilo pred njeno razpustitvijo. Zdal ta družba nastopa kot družba s številnimi neodvisnimi družbami, in zato ji je mogoče znižati ceno v enem okraju, da ubije svoje konkurente, medtem pa poviša ceno gorolinu v drugih pokrajinah.

Senator Harrell iz Oklahome je zagovarjal oljne družbe. Povedal je, da se je gorolin od leta 1915 veliko manj podražil, kot štiri sto drugih potrebščin.

80 rudarjev osušenih valed plina.

Ironica, O. — Osemdeset rudarjev, ki so se 7. t. m. onesvestili valed plina v rovu Alpha Portland Cement Co., je bilo rešenih iz jame tri ure pozneje, ko so šli pod zemljo.

## Francija rešuje valute z odmerki in postom

Dnevi brez kruha in mesa ter omejitve uživanja gazolina, kave, sladkorja in pšenice je med drastičnimi odredbami.

Zeneva, 8. jun. — Francozi premijer Briand, ki se mudi tukaj na seji sveta lige narodov, je naznanil večer, da je njegova vlada pripravila drastične ukrepe za reševanje uvoza vseh potrebščin v svrhu stabiliziranja padajoče vrednosti franka. Francija se vrne v vojne čase racije, v čase odmerkov in postov. Vlada odredi listke za kupovanje gazolina, kave, sladkorja in moka ter določi gotove dni v tednu, ko ne bo smel nihče kupiti kruha ne mesa. Import bombarda in volne bo strogo omejen. Odmerjevanje gazolina ustavi vsako avtomobilno vožnjo za zabavo, kar bo velik udarec za turiste. Milinarji bodo smeli importirati le 20 žakljev pšenične moka na vsakih 80 žakljev domače gnoka.

Vlada namerava znižati izdatke za milijon frankov dnevno v svrhu, da obdrži franko doma in zniža vsoto dolarjev in sterlingov, ki so potrebni za nakupovanje v inozemstvu. Ameriška in angleška trgovina bo s temi ukrepi zelo prizadeta.

## Brazilijski izlopi iz lga narodov

Deo de Janeiro, Brazilija, 8. jun. — "Oglebo" naznanja, da Brazilija izlopi iz lga narodov. List pravi, da Brazilija ne bo prisostvovala liginemu zborovanju v prihodnjem septembru in da bo uradno obvestilo o izstopu poslano v Zenevo v par tednih.

## DANSKI DELAVCI SO POMAGALI BRITSKIM.

Kopenhaagen, Dansko. — Dne 10. in 11. maja je aborovalo 165 danskih zaupnikov na kongresu danskih delavskih društev. Ti zaupniki so osvojili predlog, da dajo britanskim stavkajočim delavcem po 50.000 danskih kron na teden podpore.

## LJUTA BORBA V NEMČIJI ZA RAZLAŠČENJE KNEZOV

Katoliška in luteranska duhovščina zagovarja okrajšanje premoženja. Hindenburg grozi z demisijsko, če zmaga predlog. Monarhisti zahtevajo bojkot referendumov.

Berlin, 8. jun. — Boj, kakršnega še ni videla Nemčija, je zdaj v polnem zamahu. Kampanja za in proti razlaščanju bivaljarjev je v teku. Dne 20. junija se vrši prvo ljudsko glasovanje ali referendum, ki odloči, dali Nemčija plača več kot milijardo zlatih mark odpravnine bivšemu cesarju in ostalim padlim dinastijam ali jim ne plača nič.

Predloga, katero so iniciirali socialisti in komunisti in podprli demokratje ter drugi napredni elementi in o kateri bodo volilci odločili 20. junija, se glasi:

"Nemško ljudstvo dekretira potom iniciative in referendumu sledeči zakon:

Prvi člen. Vsa premoženja knezov, ki so vladali v tej ali oni nemški državi do revolucije leta 1918, kakor tudi vsa premoženja knežjih dinastij, njihovih družin in članov družin, ne konfisciramo brez odpravnine v interesu splošnega blaginje."

Drugi člen. Konfisciramo premoženje se ima porabiti: a) Za

## VELIKI BUSINESS ZA PRIZNANJE SOVJETOV

Ameriški kapitalisti zahtevajo, da oficijalno Washington upošteva priznanje Rusije.

Washington, D. C. — Velikobusiness, svet pritiska na državni departament za priznanje Unije socialističnih sovjetov. Najnovejša vest se glasi, da so bosta predsednik Coolidge in državni tajnik Kellogg kmalu podelila in se še posvetujeta glede formule priznanja, ki jo predloži ruški zastopnikom.

Senator Borah je dejal v ponedeljek, da obnovi v senatu boj za priznanje sovjetske vlade še predno se zaključijo kongresno zasedanje.

"Brez malega val vodilni moči ameriškega velikega businessa na vzhodu so mi v teku zadnjih treh mesecev pisali ali osebno rekli, naj urigram za priznanje sovjetov," je rekel Borah. "Taktika naše administracije je velik udarec za ameriško zunanjo trgovino. Kdor je čital poročilo tih članov angleške konservativne stranke, ki so obiskali Rusijo, se mora strinjati z menoj."

Na čelu obeh, ki pritiskajo za priznanje sovjetov, je Samuel W. Vauclain, predsednik Baldwin Locomotive Co. v Philadelphiji. Član W. A. Harriman, glavni bankar in eksportni interesov evropskega trga in drugi veliki industrialisti, ki iščejo koncesij v Rusiji. Standard Oil kompanija tudi podpira gibanje. Državni departament je bil informiran, da razmere v Rusiji, na katere se je nanašal prejšnji državni tajnik Hughes s svojo politiko nepriznanja, so se materialno izpremenile.

## Medicinska dvojčka pojdoma na pot po Ameriki

Kazali ju bodo po zdravniških klinikah v prid medicinski znanosti. — Mati je omedlela, ko ju je prvič videla.

South Bend, Ind. — Slovita Medicinska alama dvojčka postane predmet proučavanja na vseh večjih medicinskih klinikah Amerike, ako se izvede načrt, ki ga zdaj delajo v South Bendu. Medicinska dvojčka, ki sta zdaj stara 18 dni, sta zraščena skupaj na tak način, da ne bosta mogla nikdar stati pokonci, ne sedeti in ne gledati drug drugega v obraz.

Nik Medić, oče dvojčkov, je dal svojim dvema bratom pooblastilo, da se pogodita glede potovanja. Roditelja sta proti temu, da bi kdo kazal otroka radovednemu občinstvu, privolila pa sta, da dvojčka potujeta od klinike do klinike v korist medicinski znanosti.

Dr. Thomas Swantz, Medicin druzinski zdravnik, je odredil, da dvojčka ostane v bolnišnici še tri mesece, nakar ju zdravnik lahko vzamejo na pot. Otroka se rapidno razvijata in najmanjšega znamenja ni, da bi sama umrli. Dr. Swantz je mnenja, da dvojčka lahko živita do zrelosti in se navadita plaziti po štirih nogah in štirih rokah.

Mati je videla Ljubico in Božico samo dvakrat in vsakokrat, ko ju je pogledala, je omedlela.

Ludendorffova žena toži za ločitev.

Berlin, 8. jun. — Soprog gen. Ludendorffa, voditelja nemških fašistov, je v Monakovem vložil tožbo za ločitev zakona. Ludendorffova obtožuje generala, da s njo kruto postopa.

## Veliki delavski boji so odigravajo na vzhodu

Delavci pokazujejo odločnost in vztrajnost v teh bojih. — Njih godrnjanje postaja tako glasno, da je sluhati po val deželi.

New York, N. Y. — Veliko stavke v državi New York in New Jersey še trajajo. Organizirani kranjski delavci so izdali za \$25.000 od \$100.000 obveznic za financiranje svoje stavke. In kaj se je zgodilo? Te obveznice so bile podpisane v treh dneh. Obveznice se imenujejo obveznice 40 urnega — petdnevnega tedenskega — dela in svobode. Na trg so bile vršene po \$50, \$100 in \$150. To je bilo vojno posojilo, ki so ga podpisali delavci, da zmaga njih tovariši delavci. Prvega junija je bilo poslanih od drugih unijskih \$8.000 v podporo. Organizacija krojaških delavcev je darovala \$25.000. Organizacija "Fancy Leather Goods Workers" pa pet tisoč dolarjev v podporo, kot jih je dala organizacija krojaških delavcev, ki izdelujejo otroške plašče.

Kranjski podjetniki zahtevajo, naj delavci od svojih devetih pravic v letu popuste štiri, delavci pa na to zahtevo odgovarjajo, da naj podjetniki priznajo štirideset ur dela v tednu, odpravo čezurnega in kontraktne dela in povlanje minimalne mezd.

Stavka tekstilnih delavcev v Passaicu bo trajala najbrž čez vse poletje. Ti delavci niso bili organizirani do stavke in so se organizirali šele potem, ko je prišla stavka. Poltija v Lodiju je udarila zopet skupaj s stavkarji, ki so korakali mimo tovarne United Shoe kompanije. Aretirali je sedem piketov. Prvikrat je policija v tem rabila svoje kolčke, da je udrihala po moških, ženskah in otrocih.

Stavkajoči čevljarji delavci so apojili sedem lokalnih organizacij v eno organizacijo. Stavka traja že mesec dni. Na stavki je sedem tisoč delavcev in njih glavna zahteva je priznanje strokovne organizacije. Ampak že se čuje grmenje drugih delavcev, ki se delajo. Prav nič izrednega ne bo, ako v mesecu avgustu zastavka 85.000 delavcev, ki izdelujejo ženske plašče. Podjetniki so na njih zahteve prišli s takimi ponudbami, da za delavce niso sprejemljive.

Zastavkali bodo najbrž tudi cestnoželezniški uslužbeni in vozniki avtobusov v New Jersey, ako bo Public Service korporacija skušala s silo znižati mezdo za petnajst odstotkov. Delavci prejemajo zdaj le po 65 centov mezde na uro, 70 jih pa dobe oni uslužbeni, ki poleg voznika opravljajo še službo spovednika. Kompanija se izgovarja na konkurenco. Star izgovor, s kakeranimi pride vsa-

## BERGER PREDLAGAL V KONGRESU \$1800 MINIMALNE MEZDE

Noben federalni uslužbenec ne bi smel na leto prejati manj ko \$1.800. — Druginja je postala nezmožna.

Washington, D. C. — Socialistični kongresnik Berger je predložil kongresni zbornici predlog, po kateri bi bil vsak federalni uslužbenec upravičen do najmanj \$1.800 mezde na leto.

Berger je rekel v svojem govoru, ako je priporočil svojo predlogo, da je kongres sprejme, da je kongres zelo radodaren napram bogatim in specialnim interesom, kadar je treba znižati davke, precej varčen je pa takrat, kadar je treba dati

## STALIŠČE POLJSKIH SOCIALISTOV NAPRAM SITUACIJI NA POLJSKEM

Poročilo Niedzialkowskega, socialističnega poslanca v poljski zbornici in podpredsednika centralnega odbora poljske socialistične stranke.

Varšava, 19. maja 1926. — (Mednarodni informativni biro sekretarijata delavske in socialistične internacionale.) — Vitoševa vlada, ki je imela majhno parlamentarno večino, je reprezentirala reakcijsko kombinacijo. Na skrajni desnici vladne večine je bila monarhistična skupina. Vitoševa stranka, ki je zmešana kmetaka stranka, je bila zakopana v večino reakcijskih strank. Organizirani fašizem se je pripravljal na polpostavni puč. V takem položaju je socialistična stranka na Poljskem pričakovala dobo zelo težkih bojev.

Dne 11. maja je vlada odredila premostitev dveh "varnih" polkov iz Poznanja v Varšavo. Ta premostitev je izzvala vojaško vstajo v več drugih polkih, ki so zvesti demokraciji in ki so stili, da se pripravila aretacija Pilsudskega in začetek politične reakcijske provokacije. Mi nismo pričakovali vojaške vstaje te vrste, ali ko je bil izvršen ta korak, smo bili primorani stopiti v borbo.

Pozneje se je razmerje med socialistično stranko in maršalom Pilsudskim nekoliko polepšalo. Ampak v začetku vojaške revolte, katero je vodil maršal proti reakciji v sedlu, je zavladalo veliko navdušenje med delavci. Vedeli smo, da zmaga vlade bi bila signal strašne osvete nad delavskim razredom in vsami elementi demokracije in nedvomno bi bila sledila vojaška diktatura fašističnega značaja.

V taki situaciji nismo socialisti dolgo pomislili. Pilsudski je zelo popularna oseba med ljudstvom. Morali smo se gibanja Pilsudskim, ker on se je gibal proti reakciji. Centralni odbor je takoj proklamiral generalno stavko, zlasti pa stavko železničarjev, da se prepreči kretanje reakcijskih vojaških polkov; veliko število delavcev je stopilo v borbo. Vse druge socialistične stranke — nemški socialdemokrati, šidovski "Bund", poljska sionistična federacija, Drobnerjeva grupa in celo komunisti — so zavzele isto stališče.

Pilsudski je zmagal s pomočjo delavcev. Ko sta vlada in pred-

## AVSTRISKI DELAVCI SE BOJUJEJO, PA TUDI ZMAGUJEJO.

Dunaj, Avstrija. — Mednarodna strokovna centrala v Amsterdamu nalaga v svojem poročilu, da so se strokovno organizirani delavci v Avstriji v minulem letu bojevali, a so tudi zmagovali. Bile so stavke v raznih krajih po industrijah ali pa v več industrijah in hkratu. Delavci niso izgubili nobene stavke. V vsaki stavki so delavci saj nekaj dobili, ako niso dosegli popolne zmage.

Seja sveta lige narodov. Zeneva, 8. jun. — Štirideseta seja sveta lige narodov je v teku. Brazilija ni poslala delegata, Španija je pa poslala goloboradega fanta — kakor da se norčuje iz častite lige. Mnogi starih diplomatov manjka.



\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_



## Razprava o iniciativi društva št. 307

Lincoln, Illinois. — Druga točka v 24. členu pravil dela dosti pregleda že zdaj in s časom bo še bolj občutljiva pri vsakem društvu. V tej točki so najbolj prizadeti stari člani, posebno tisti, ki so bili zavarovani samo za \$1 dnevne bolniške podpore. Njih namen gotovo ni bil jedno- to izkoristiti, pa vseeno jih je na stotine, ki jih je doletela nesreča in so v zadnjih osemnajstih letih prejeli \$182.00 podpore bodisi v eni ali drugi bolniški poškodbi. Zato se meni nikakor ne vidi pravilno, da bi ta točka mogla segati nazaj v preteklost dvajset let, ker dotični so tudi morali plačati marsikateri dolar izvanrednih nasklad v preteklih dvajsetih letih. Danes torej niso več deležni kakor polovične bolniške podpore, to je 50 centov na dan, zraven pa morajo še plačati tako visok assessment kot ga imamo danes. Vse nekaj drugega je za člane, kateri so si že pri pristopu v jedno- to izbrali najvišji razred bolniške podpore. Pri takih lahko računamo, da so že pri pristopu računali na visoke vsote podpore. Za take člane je ta točka umestna, toda mi moramo upoštevati članstvo v splošnem. Napraviti moramo nekaj kompromis iz te točke, da se ne bo godila nikomur krivica. Da to dosežemo, je po mojem mnenju ta izhod:

Vsak član je upravičen do cele bolniške podpore, za kolikor je zavarovan, za dobo šestih mesecev. Ko prejme član \$182 podpore za vsak dolar dnevne zavarovalnine za vse bolniške poškodbe od 1. januarja 1926 naprej, mu preneha celotna podpora in prične polovična. Na kratko povedano, ta točka naj ostane, kakor je, ampak naj stopi v veljavo šele od 1. januarja, kolikor se tiče že izplačane podpore, ne tako kakor sedaj, da sega v preteklost celih dvajset let.

Apeliram na članstvo in društva S. N. P. J., da vnaprejšje pretres to točko na sešaji in razložijo svojim članom, naj bodo varčni z bolniško podporo, ker po novih pravilih so vsi vete v bolniški poškodbi, če je bil član bolan enkrat skozi šest mesecev ali pa tekom desetih bolniških. Kakorhito je član dobil na vsak dolar bolniške podpore vsoto \$182, mu preneha cela podpora in prične polovična. — Anton Stigl.

## SLIKE IZ NASELBI

'Ob Atlantskem oceanu' št. 558.

New Waterford, C. B., Nova Scotia. — Prvih šest mesecev je preteklo odkar se je naše društvo ustanovilo z 8 člani in 2 članicami. Takrat je bila tukaj pri nas še S. N. P. J. nepoznana stvar in nekateri so jo silili še huje in celo v naši agenciji nasprotovali ali danes "hvala bogu" se je že vse pomirilo. Mogoče se prej ko mine to leto, bodo vsi sposobni v našem društvu. Cernetov ali Trunkov pri nas nimamo, da bi nam nasprotovali in anglički pastirji se malo brigajo, kaj mi "degoti" in "hunkiji" počenjamo. Tako nas namreč kličejo domačini. Od angleških pastirjev se večkrat sliši, da Evropejci vsi skupaj ne veljamo dosti, zato ker se malokdaj kdo v hišo gospodovo pripeče.

Hvaliti se ne morem, da bi društvo prav dobro napredovalo, ali od 10 članov do 20 v šestih mesecih, je tudi nekaj. Vzrok je bil, ker so bile slabe delavske razmere delalo se je po tukajšnjih premoških časih po 2 do 3 dni na teden.

Ali zdaj od prvega maja delamo tukaj vsak dan in v času kampanje za pridobivanje novih članov ne bomo spali. V četrtek, 20. maja je bil ubit v premošnjiku št. 16 Frank Feita sin, 21 let star, rodem iz Čehoslovake. Ravno ko je že šel domov od dela, je padel pod kamenja na njega in ga popolnoma zmečkal. Pokopan je bil v ponedeljek 24. maja. Njegovim staršem in sorodnikom moje sožalje. Pozdrav vsem članom S. N. P. J. po Zbiru, državi in Ka-

nadi. — Herman Drobosch, tajnik društva št. 558.

Iz razgovora ropjakov v Waukeganu.

— No, prijatelj, kaj se tako kislo držiš? Saj se še ne podira svet!

— Oh, kako bi se ne! Svoje zimsko sukno sem spravil in je obložil s čistimi kroglicami, da jo zavarujem pred nevarnostjo. Ali ne čutiš tudi ti, da bi se še prilegla?

— Kaj boš vzdihoval! Kar po pravici povej, kaj te teži! Veš, kaj je pravi vzrok? Ti si navajen vsako soboto in nedeljo zabavati se v Slovenskem narodnem domu in ker misliš, da ne bo 12. junija nobene priredbe, pa ne veš kam bi se obrnil. Vidis, dragi, jaz pa kar hitro vse izdihavam. Se nekaj finega bo za 50 centov vstopnine. Poslušaj:

Članice ženskega društva št. 119 S. N. P. J. priredijo zabavni večer na prej omenjeni dan. Dobro veš, kadar one kaj priredijo, da je vedno vse prvotno, ali zdaj bo pa nekaj posebnega. Tudi izvrstno godbo bodo imele. Plesal boš lahko domače polke, valček ali pa tudi čarleston. Igrali bodo trije od mladinskega oddelka. Zdravstvi!

Iz tega pogovora dveh ropjakov je razvidno, kako dolgočasno je, če ni nobene priredbe v S. N. D. Pridite vsi omenjenega večera, kajti zabave ne dovolj za vse. Tudi dobra večerja bo na razpolago. Vstopnina za vse je samo 50c. Ne zamudite! Ne bo vam žal. — A. M.

## Priredba novega društva.

West Park, O. — Malo pozno, toda sigurno. Če vzamemo čez 360 milj daljave, je še precej kmalu prišlo. Gre se sicer glede desetletnice društva "Delavec" št. 257 S. N. P. J., katera se je vršila prvo nedeljo meseca maja. Vreme je bilo jasno in krasno, godbe za marširanje in plesanje, deklamacija, nastop vrlega pevskega zbora "Zarja" s St. Clara in navsezadnje smo oženili Čarleta. Po Čarletovi poroki se je pričela slavnostna pojedina, potem ples do polnoči. Ob dvanajstih smo strgali kranecelj Čarletovi nevesti, katera je za uslugo darovala društvu "Delavec" \$225.00. Društvo se je nevesti prav iskreno zahvalilo za tak lep dar, ter denarje spravilo v svojo revno blaginjo. Jaz pa se v imenu društva "Delavec" vsem, ki ste pomagali do tako krasnega uspeha omenjenega dne, najprijeješe zahvaljujem. In ne samo tisti, kateri ste bili omenjenega dne navzoči, temveč tudi tisti, kateri ste nam na drugi način priskočili na pomoč pri ureditvi programa. Tudi vam najlepša hvala.

Za 26. junija se pripravljajo naši mladi pionirji, oziroma društvo "Nova doba" (New Era) št. 572 S. N. P. J., da nas počaste s svojo prvo plesno veselico v Jugoslovanskem delavskem domu. Pričete veselice bo ob 7. zvečer. Priporočam članstvu društva "Delavec," da se udeležimo vseh veselice omenjenega večera. Dolžnost naša je, da mladini pomagamo, kajti v mladini je naša bodočnost.

Tudi na ostala društva S. N. P. J. apeliram, da se odzovejo istega večera ter pomagajo mlademu društvu do boljšega uspeha.

Dne 12. in 13. junija se vrši semenj v korist J. D. D. v tej naselbini. Delničarji, oziroma direktorji, ujudno vabi občinstvo, da se udeleži te prireditve po svoji zmocnosti.

Pozdrav! — Porocvalec.

## Collinwoodski čitalničarji na delu.

Collinwood, Ohio. — Vse je veselo, kar živi, a moje srce vendar ni. Pomen imajo te kratke besede za Slovence, ki smo raztreseni po celem ameriškem kontinentu. Vse nasprotuje napredku svobodne izobrazbe in svobodne ideje. Toda držati se moramo verza našega Prešerna, ki je veljal nemškimi baronom in grofom: "Zatrete nas niste mogli speči, še manj nas boste čuječe." Komu je usojeno deliti boljšo izobrazbo kakor našim čitalnicam? Vseponavd se trudijo čitalnice ustrezati želji svojih cenjenih čitalteljev, da jim preskrbijo kolikor mogoče dobrega

čtiva, toda za vse take stvari je prva potreba občinstvo, ki se hoče res zanimati za celo stvar. Stvar je namreč v čitanju dobrega čtiva in mala mesečna podpora za doseg velikega cilja naše čitalnice v Collinwoodu.

Rojaki, pristopite v vrsto čitalničarjev ali pa se udeležite njihove zabave v prosti naravi na Pintarjevi farmi v Euclidu, Ohio. Kdor se zanima za izobrazbo in napredek slovenske naselbine v Collinwoodu, gotovo ne bo ostal na ta dan. Ta zabava se bo vršila dne 13. junija, to je ravno v nedeljo, čas za izprehod in razvedrilo. Čitalničarji garantirajo za dobro zabavo in piščali, jedati in plesati in nov domaći pod, ki je šele na novo stružen.

Slovenska narodna čitalnica v Collinwoodu se nadeja velike in prijazne udeležbe od strani čitalničarjev, kakor tudi od strani cenjenega občinstva. — Čitalničar.

## Živahno delovanje kluba št. 1 J. S. Z.

Chicago, Illinois. — Pri klubu št. 1 J. S. Z. ni razpisana kampanja, toda člani vendar aktivnejše delujejo kot kdaj prej. Na zadnji klubovi seji je zopet pristopilo devet novih članov, tako da ima danes klub 104 do- bre člane, kar je največje število, ki ga je kdaj dosegel. Za prihodnjo konvencijo J. S. Z., ki se bo vršila 3., 4. in 5. julija, je torej klub imel pravico izvoliti dva delegata. Delegata sta s. Donald Lotrich in John Olip.

Na zadnji seji kluba št. 1 je bilo med drugimi važnimi zaključki tudi malo razprave o pevskem odseku "Savi", kateri bo v bodoče postal mešan pevski zbor. Določen je bil tudi datum za jezenski koncert "Save", ki se bo vršil dne 5. decembra. Ob tej priliki bo sodeloval tudi dramski odsek. Izvoljen je bil odbor petih članov kluba, kateri bodo aranžirali vse potrebno za prireditve dne 3. julija v dvo- rani S. N. P. J. Dramski in pevski odsek sestavita program za to prireditev, ki bo v glavnem za delegate.

Socialistični klub št. 1 se bo kakor vsako leto tudi letos udeležil piknika socialistične stranke v Riverview Parku dne 20. junija. Člani kluba prodajajo vstopnice in bodo tudi sodelovali med reditelji. Letošnji piknik s shodom bo zanimiv radi do- brih govornikov, ki bodo nastopili. Govorilci bodo: William Coleman iz Milwaukeeja, ki je član državne legislature v Wisconsinu; Oscar Ameringer, urednik "Illinois Minerja", in Leo Krzycki, organizator unije kro- jačev. Na pikniku bo poleg go- vorov godba, ples in prosta za- bava. Vstopnina je samo 30 centov.

Po končani zanimivi seji kluba je s. Ivan Molek predaval o etiki in morali današnje družbe in o etiki in morali socialistične družbe. Precej številna udeležba je popolnoma odobrvala predavateljevo paranje zgreše- ne krščanske in kapitalistične etike in morale. Predavanje je bilo eno najboljših vseh zadnjih sezon in bo o priliki tiskano v Proletarcu. — P. O.

## INICIATIVA društva št. 64.

Ker je osemredna konvencija sprejela predlog, da se ukine podpora dijakom, ki so člani SNPJ, čuti naše društvo, da se je s tem zgodila krivica tistim članom naše jednote, katerih želja je in kateri imajo sposobnost, da bi si služili kruh s umskim delom, kakor tudi onim članom, kateri bi na način, kakor je bil uveden pri jednoti pred osemredno konvencijo, radi podpirali svoje sobrate in so- seestre ter pospeševali prepotrebno izobrazbo med delavstvom, zato je društvo "Slovenska zastava" št. 64 SNPJ, na svoji redni seji, ki se je vršila dne 11. aprila 1926, pravilno sprejelo ter predlaga drugim društvom v podporo sledečo iniciativo:

"Slovenska narodna podpora jednota naj podpira svoje članske dijake iz sklada izrednih podpor, kakor je že odločila springfieldska konvencija in je ponovno potrdila združena konvencija v Clevelandu, ter je bilo v veljavi do 31. decembra 1925. Glavni odbor odloči o področnostih načrta dijaške podpore, ki pa mora biti v sorazmerju z rezervno v pomočnem skladu, obenem pa naj gleda, da do- bo podpore v prvi vrsti oni dijak, ki so se izkazali sposobni in obetajo po svojih delih največ koristiti delavstvu, ter se jim tako da prihodnost, da iz- popolnijo svoje znanje in razvijejo

svoje zmocnosti do največje mogoče stopnje. Iniciativa naj stopi v ve- ljavu z dnem, ko bo objavljena spre- jeta.

## RAZLOGI:

1. Prispevki posameznih članov za sklad izrednih podpor se s ukinjenjem podpore dijakom niso znižali, torej ne bomo za to plačevali nič več assessmenta, če se podpora dijakom sediti upo- staviti.

2. Delavstvo potrebuje svojo inteli- genco, ako si resno želi izboljšati svoj položaj in ako hoče imeti spo- sobne moči in voditelje. Splošni raz- voj ključ delavstva, da se pripravila in vposobila, da bo zmogla ne samo delati, ampak tudi gospodariti in vla- dati. Delavstvo si mora vzgojiti svo- jo lastno inteligenco, na katero se bo lahko zaneslo in ji zaupalo kot brat- bratu.

3. Predlog, da se ukine dijaška podpora pri jednoti, ni bil stavljen s namenom koristiti jednoti, in tak za- ključek tudi jednota ne more biti ko- risten, pač pa je bil stavljen iz pred- sodkov do po izobrazbi in povadigi stremeljih članov naše jednote.

4. Člani bratske organizacije smo dolžni pomagati svojim bratom, ki imajo sposobnost in voljo za študije. Ne smemo jim zavidati, če se po- vrpno do lažjih poklicev in manj ne- varnih opravil, kajti če so manj iz- postavljeni nevarnostim in boleznim, po- stanajo obenem tudi toliko manjše breme na naše podpirne sklade, kar je v korist vsem članom. Manj bol- niške podpore, manj odškodnin in manj posmetnja je za jednota velika gospodarska pridobitev, kar se pravi s drugimi besedami, da s podpiranjem dijakov nič ne izgubimo, temveč fak- tično pridobimo.

5. S tem, kar je jednota storila za dijake v preteklosti, ni bil nikdo občutljivo prisadet pri assessmentu, in da bi bila to še kratka doba, je pre- zgodaj, da bi mogli pravilno soditi o rezultatu, vendar se lahko še sedaj s gotovostjo trdi, da je tudi ta majhna poštvovalnost prinesla veliko pridobitve. Delavski razred je dobil s tem še nekaj izveščenih in silnih borcev, ki prispevajo s svojimi duševnimi pro- izvodili v raznih listih, a čim uže in bolj svoje znanje in izobrazbo delavske brate in sestre. Mnogi so tudi drugače aktivni v delavskih vrstah in bodočnost obeta pokazati še več dobrega od njih.

Je še več razlogov, ki govorijo v prid ideji, da SNPJ stalno podpira našo nadarjeno in ukusno mladino, toda naše društvo smatra, da je še in takaj navedenega vsakomur dovolj jasno, kako potrebna je ta iniciativa in ob- nem upa, da bo iniciativa naša pri krajevnih društvih potrebna navdu- šenja in obilna podpore.

Pečat. Joseph Zerk, predsednik. John Langerhise, tajnik. Jos. Karlikar, blaginjak.

## Komentar gl. izvrš. odseka:

Seja gl. izvrševalnega odseka pri- poroča predloženo iniciativo, in v prilog tej iniciativi govori br. J. Zerk, tajnik, ki poudarja, da je potrebna pomoč dijakom, ki so člani jednote, in je tudi princip jednote nuditi vsa- stranske pomoči svojim članom v svr- ho boljše izobrazbe. In dolžnost naša delavcev je, da skrbimo in pomagamo kolikor je naša mogoča, da se naša mladina, ki je up na vseh in ne samo posameznikov, cele organizacije, iz- obrazi da bo potem po svojih najboljši- ših močeh pomagala nam delavcem.

## INICIATIVA društva št. 397.

Društvo "Planinski orel", št. 397 SNPJ, je večkrat pretresalo nova pravila ter je prišlo do zaključka, da so nekateri točki v pravilih škodljivi in potrebne spremembe. In na redni seji društva, ki se je vršila dne 14. marca 1926, se je društvo odločilo, da povzame in predloži članstvu v pre- tres in sprejem sledečo iniciativo:

## Predlog št. 1:

Člen XVI, točka 2, prvi stavek, ki se sedaj glasi: "Vsaka prosilca, ki odgovarja predpisanim sposobnostim, mora predlagati na redni seji dober član, ki ga pozna najmanj šest mese- cev, in njegov predlog mora podpirati ravno tako dober član," naj se spre- meni tako, da bo se glasil tako sledi: "Vsaka prosilca, ki odgovarja pred- pisanim sposobnostim, mora predla- gati na redni seji dober član, ki ga pozna najmanj 30 dni, in njegov predlog mora podpirati ravno tako dober član." Predlog stopi v veljavo takoj s uradno objavo sprejema.

## RAZLOGI:

Točka, kakor je sedaj, je iz mnogih ozirov nepraktična, in odbija nove čla- ne. Mogoče je imel odbor za svojo dober namen, toda v resnici to škodu- je jednoti. Če pride n. pr. kak rojak v naselbino, kjer je društvo SNPJ, ga ne smemo takoj nagovarjati, da pri- stopi in čakati je treba najmanj šest mesecev, da ga lahko kateri član pred- laga pri društvu. Medtem časom pa mu sledijo navadno drugi in skoraj gotovo je, da bo postal pred potekom šest mesecev član društva kakor or- ganizacije, ki je s tem v kompetenciji ali ki je nam po principu sploh nasprot- na, ali predno ga imamo mi priliki sploh predlagati, dokler ostane točka taka, kakršna je sedaj in v novih pra- vilih. Hvala pride v naselbino tudi kak dober član jednote, ki ima spo- sobnosti za agitacijo in je zmogel pridobiti nove člane. Včasih se tak dober član z ljudmi, ki bi lahko postali dober člani jednote, toda če jih ne more predlagati takoj, je v teku šest mesecev lahko prepuščen. SNPJ je delavska organizacija, pristopajo v njo tisti, ki so izobrazili sami de-

lavel, in v teku trideset dni se precej dobro pozna vsakega, kak značaj je in če je sposoben za našo organizacijo ali ne.

## Predlog št. 2:

Naše društvo nadalje predlaga, da se spremeni točka 2, člen XXIV, ki se čita:

2. Vsak član je upravičen do cele bolniške podpore za kolikor je zava- rovan za dobo šestih mesecev. Ko prejme član \$182 cele podpore za vsak dolar dnevne zavarovalnine za vse bolniške ali poškodbe, mu preneha ce- la podpora in prične polovična, to je po 50c na vsak dolar dnevne podpore za kolikor je zavarovan. Ako je član bolan nad eno leto, je po preteku eno leto trajajoče bolniške, skupno ali v presledkih, upravičen zopet do cele bolniške podpore toliko mesecev, kol-ikor polnih let je član v času nastopa zadnje bolniške, in na tem zopet do polovične, dokler ni zmogel za delo, izvzemši kjer pravila določajo druga- če.

Ta točka naj se nadomesti s točko iz pravil, ki so bila v veljavi do 31. dec. 1925 in ki se glasi:

2. Podpora se izplačuje za prvih šest mesecev bolniške na eden, dva in tri dolarje dnevno, po preteku šest mesecev pa po petdeset centov, eden dolar in dolar in pol dnevno, dokler ni član na temelju zdravniške izjave zmogel za delo. Za prve tri dni bolni- ške se ne plača nobena podpora. Pred- log naj stopi v veljavo s dnem urad- ne objave, da je sprejet.

## RAZLOGI:

Članstvo našega društva smatra, da ni pravično, ako se članu šteje vse majhne bolniške in polnoletne ali šestme- sečno dobo. Marsikateri član, ki je še dolgo pri jednoti in bil dober agi- tator in mogoče tudi ustanovitelj, je sedaj razočaran in obupuje nad jed- noto, ko vidi, da se mu pri prvi pri- javi izplačuje kar polovična podpora. Članstvo te točke tudi ni tako razu- mple, ker sicer bi ne bila sprejeta na sami redni konvenciji tako kot se čita. Samo pravilno in pošteno je, da je član opravičen do cele bolniške podpore vsaj šest mesecev, in da se mu še le potem začne polovična pod- pora. Dovolj težko mu je, če ga za- dene taka nesreča in če je tako dolgo bolan. Stara točka je na vsaki način bolj pravična in poštena, nova je pa ne samo krivična, temveč povzroča veliko nesodoljivosti v jednoti, kar se zna pokazati v kratkem zelo škod- livo za organizacijo vopje.

Je še razlogov in iz namena, da pomagamo izboljšati sistem pri naši organizaciji, predlaga naše društvo to iniciativo in prosil, da se krajevna društva zanimajo in našo iniciativo zadosno podpro, da bo lahko šla tudi na splošno glasovanje.

Pečat. Anton Slobodnik, predsednik. Mat. Zakrajšek, tajnik. John Šukle, blaginjak.

## Komentar gl. izvrš. odseka:

Seja, imajoč v vidiku še itak pri- jamnikjaj v bolniškem skladu klub ostrejšim določbam, te iniciativne ne priporoča. Br. Novak, kakor tudi br. gl. tajnik izjavljata, ako je ta inia- tivna sprejeta, tedaj bodo neizogibni izredni assessmenti in sicer precej ve- liki. Vseled tega se priporoča vsem članom, da dobro premislijo, predno bodo glasovali za predloženo inia- tivno. Ako je ta iniciativa sprejeta, tedaj bo gl. odbor primoran aviatiti priprave, bodisi redni ali pa izredni assessment. Istotako ni priporočljivo ispreminjati točke pravil, ki določa, koliko časa mora predlagatelj oziroma društvo poznati kandidata, predno je sprejet v društvo. Kljub tej točki, ki določa, da mora biti kandidat po- znan najmanj šest mesecev, ki ni prav nič preveč, se vtihtopajo v jednota taki, katerim je potem jednota molzna krava. — To tudi škoduje bolniškemu skladu, ker je precej takih članov, ki so prišli v jednoto edine iz tega na- mena, da izkoristijo jednotino bla- gajno. Stanje bolniškega, kakor tudi odškodninskega sklada je največ od- vidno od društev in članstva samega; čim bolj bodo pasili na člane in to bo prihajal v organizacijo, tem bolj bo stanje omenjenih skladov. Če bodo pa društva in člani breskrbni v tem oziru, bodo pa večne naklade in iz- redni assessmenti.

## OPOMNJA.

1. Obe gornji iniciativi sta bili pravi- lno sprejeti pri društvih ter pravi- lno predloženi gl. izvrševalnemu odseku. Iniciativi sta v soglasju s pravili in odobreni za javno ras- pravo.
2. Javna razprava se prične s dne- vom pridobitve in traja devadeset dni, oziroma se prične dne 26. ma- ja in se konča 23. avgusta 1926.
3. Društva, ki podpirajo katerikoli od iniciativ ali predlog, morajo to naznaniti gl. tajniku v teku te do- be. Naznanila, ki pridejo po 23. avgustu v gl. urad, se ne bodo vpo- števala.
4. Pri glasovanju za podporo inia- tivne je potrebna dvotretjinska veči- na navzočih članov na seji, da je predlog pravilno sprejet.
5. Iniciativa bo predložena članstvu na splošno glasovanje, ako bo pod- prta od toliko društev, da tvorijo dvajset odstotkov članstva jednote.

Matthew J. Turk, gl. tajnik.

## DELAVČEVE DIVIDENDE.

Carthage, Mo. — Šest delav- cev je bilo 7. t. m. na mestu u- bitih, ko je eksplodiralo 2000 funtov smodnika v tukajšnji smodnišnici Hercules Powder Co.

**Slovenska Narodna**

Ustanovljena 9. aprila 1906

GLAVNI STAN: 2657-59 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILL.

**Izvrševalni odbor:**  
UPRAVNI ODSEK:  
Predsednik Vincent Calkar; podpredsednik Andrew Vidrich, Box 103, Johnstown, Pa.; gl. tajnik Matthew Turk; tajnik bolniškega sklada Novak; gl. blaginjak John Vogrich; urednik glasila John upravitelj glasila Filip Godina.

**POROTNI ODSEK:**  
Frances A. Tauchar, predsednica, 2827 S. Ridgeway Ave., Chicago, Ill.; John Krizančič, 13111 Benington Ave., West Park, Ohio; Mary 2623 S. Ridgeway Ave., Chicago, Ill.; John Terrell, Box 22, St. John Gorick, 414 W. Hay St., Springfield, Ill.

**BOLNIŠKI ODSEK:**  
OSREDNJE OKROŽJE: Blas Novak, predsednik, 2627-59 S. Law- Chicago, Ill.

**VZHODNO OKROŽJE:** Jacob Ambrosi, Box 294, Moon Run, Pa. Joseph Zerk, RFD, 2, Box 114, West No.

**ZAPADNO OKROŽJE:** Anton Sular, Box 164, Green, Kans., se Frank Klun, Box 958, Chisholm, Minn., se John Golob, Box 144, Week Springs, W.

**Nadzorni odbor:**  
Paul Berger, predsednik 2653 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. J. Zavertnik, 2316 S. Millard Ave.; Frank Zajc, 3639 W. 26th St., Chicago, Ill.

**Združivni odbor:**  
Predsednik: Frank Aleš, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill. Oren, 3639 W. 26th St., Chicago, Ill.; John Olip, 3439 So. Clifton Chicago, Ill.

**VRHOVNI ZDRAVNIK:** Dr. F. J. Kern, 6289 St. Clair Ave., Ohio.

**POZOR!** — Korespondenca s glavnimi odborniki, ki dolajo v uradu, se vrši takole:

**VSA PISMA,** ki se nanašajo na posle gl. predstojnika se pošlje sodništvu S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

**VSE ZADEVE BOLNIŠKE PODPORE SE NALOŽIJO:** S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

**DENARNE POSILJATVE IN STVARI,** ki se tičejo gl. izvrš. odbora in jednote vobse se pošljejo: Tajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

**VSE ZADEVE V ZVEZI S BLAGAJNIŠKIMI POSLI** na pr. naložijo: Blaginjak S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vse priitobe glede poslovanja v gl. izvrševalnem odboru se pošljejo: Paul Bergerju, predsedniku nadzornega odbora, blaginjak se pošlje: Val pripravi na gl. porotni odsek se naj pošilja na naslov: P. Tauchar, 2627 So. Ridgeway Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi spisi, naznanila, oglašitve, naročila in spisi je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslov: "PRO" 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Podporne Ja

Imamo 17. junija v državi Illinois

## Umrli člani S. N. P. J.

**ANTON PERKO.**  
Ewell, Utah. — Nesreča se je pripetila v premoškopu Spring Canyon št. 1, katere žrtve je postal naš rojak in član naše S. N. P. J., brat Anton Perko. Dne 18. maja okoli ene popoldne, ko je brat Perko nakladal premog na voziček, je nenkrat počila stena, zabobnelo je in plast pre- moga se je razsula na vse strani. Velika masa premoga je padla na nesrečnega sobrata. Več ropjakov, ki so bili zaposleni v bližini, je hitelo in s težavo od- stranilo plast premoga s pone- srečenca. Odpeljali so ga takoj v bolnišnico v Spring Canyonu, kjer so bili zdravniki takoj pri- pravljeni pomagati. Pomagati pa mu ni bilo več mogoče, ker poškodbe so bile preteške. Ob treh jutraj naslednjega dne je brat Anton Perko med strašnimi bolečinami umrl. Bil sem sam nayoč, ko je siromak prosil po- moči, a vse je bilo zastonj, umreti je moral.

Ponesrečen Anton Perko je bil star šele dvaindvajset let. O- ženil se je novembra 1925, torej zapuščal ženo, dva strica in veli- ko sorodnikov, ki ga bodo imeli vedno v spominu. Bil je res do- bro poznan in članom med tuka- jnjimi rojaki, ki so mu oddali lep zadnji pozdrav dne 23. maja. Pogreba so se udeležila društva: Zgodnja danica št. 296, h kate- rentu je pokojnik spadal. Stu- denčna dolina št. 422 iz Stan- dardville, ki je prišlo z zastavo in lepimi venc, društvo Slove- nske zapadne zveze iz Spring Lenda, Utah, S. S. P. Z. iz Spring Lenda, št. 113 S. N. P. J. iz Sunnysida, št. 532 S. N. P. J. iz Columbijske, Utah, št. 227 S. N. P. J. iz Hiawathe, Utah. Vsem društvom najlepša hvala za udeležbo, posebno društvom, ki so prišli z zastavami in so darovali krasne vence. Hvala tudi sorodnikom ranjkega za po- moč in sodelovanje pri lepem pogrebu, kakoršnega dosedaj še ni bilo v tej okolici. Samo av- tomobilov je bilo okoli osemde- set, veliko udeležencev pa je ho- dil, tako da je bil sprevod eno miljo dolg.

Rojaki, kateri še niste pri- podpornem društvu, ne odlašaj- te in pristopite čimprej. Rajši danes kakor jutri. Pri S. N. P. J. imate najizdatnejšo pomoč v nesreči, bolniški in smrti. Le po- misli; rojak, ki še nisi pri nobe- nem društvu, kako se tudi tebi lahko pripeti nesreča, kakor se je bratu Perkotu. Zjutraj greš

**IVANA SPAN.**  
Gillespie, Illinois. — Majka je umrla moja, soproga Ivana Span v 26 let. Rojena je bila v leta 1899 v Golem brdu v vodah. V Ameriki je žila.

Lepo se zahvalim dru- 405 S. N. P. J., kateri je bila pokojna, za kras- no obilo udeležbe in lep- kor tudi sestri Marjan- nemu soprogu Antonu Priarčna hvala za nji- poštvovalnost ves čas pokojnice in vsem za so- žalje. Dragi oprogi mi- ren počitek. — Mark soprogi, Hedviki, hčerka, Jana Lah, sestra.

**JENI HITL.**  
Chisholm, Minn. — dnevni mučni bolniški na- pustila ljubljana Hčer- Hiti, rojena 22. junija Franklinu, Kansas. U- 13. maja t. l.

Lepo se zahvaljujem, ki so ji okrasili krsto, po- počitku in s veliko ude- greba dne 15. maja tak- in sočutje žalujnikom sta- brantom in sestram. Br Klun, tajnik društva, je bel, da so štiri mlade de- sile mlado pokojnico v po- počitku. Človek pri- štrvovalec sodelovalni- vidi, kako potrebna mu je S. N. P. J.



Naročnina: Zedinjena država (izven Chicago) \$3.00 na leto, \$2.50 za pol leta in \$1.25 za tri mesece; Chicago in Ciano \$3.50 na leto, \$2.35 za pol leta, \$1.65 za tri mesece, in za inozemstvo \$4.00.

Naslov za vse, kar gna stik z urednikom:

"PROSVETA"

2657-59 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5.00 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

"MEMBER OF THE FEDERATED PRESS"

128

Datum v oglepju n. pr. (May 31, 1928) poleg vašega imena na naslovu pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Poslovite jo pravočasno, da se vam ne ustari list.

**VSAK ČLAN LAHKO DOSEŽE SVOJE PRAVICE, AKO SE POSLUŽI JEDNOTINEGA RAZSODIŠČA.**

**Član ima odprto pot od najnižje instance pa do najvišje.**

(Dalje.)

Prihodnje točke v pravilih pojasnjujejo, iz česa obstoji porotni odsek, kako se volijo ali izberejo porotniki, predsednik porote, kako zapisnikar, kakšne so pravice tožitelja in obtoženca. Zelo razširjeno je mnenje, da so porotniki sodniki, ki izrečejo, ali je obtoženec kriv ali ne, društvo pa glasuje samo o kazni. Da smo na jasnem, pogledimo in se prepričajmo, kaj te točke določajo.

Dvanajsta točka XX. člena se glasi:

"12. Društveni porotni odsek sestoji iz petih članov. Vsaka stranka (tožitelj in obtoženec) izbere po dva člana, ti štirje pa petega, ki je predsednik porote. Ako se štirje porotniki ne morejo zediniti pri izbiranju predsednika, ga sme izvoliti društvo z navadno večino glasov. Porotniki imajo biti dobri člani društva, pri katerem je obtoženec. V porotni odsek se ne sme imenovati sorodnikov tožitelja ali obtoženca niti takih ne, ki imajo stik pri trgovini ali pri delu s tožiteljem ali obtožencem. V slučaju, da obtoženec ne more dobiti porotnikov, imenuje društveni predsednik dva porotnika."

Ta točka nam pove, da društveni porotni odsek sestoji iz petih članov. V porotni odsek izbere tožitelj in obtoženec po dva društvena člana. Ti štirje pa petega, ki je predsednik porote. Ako se štirje porotniki, ki zastopajo tožiteljevo in obtoženčovo stranko, ne morejo zediniti na predsednika, tedaj ga izvoli društvo z navadno večino glasov. Navadna večina glasov pomeni en glas nad polovico pri porotni obravnavi navzočih društvenih članov. Porotniki morajo biti dobri člani društva, pri katerem je obtoženec član društva. V porotni odsek se ne sme imenovati sorodnikov tožitelja ali obtoženca niti takih, ki imajo z eno ali drugo stranko trgovske stike. Če obtoženec ne more dobiti porotnikov, pa društveni predsednik imenuje dva porotnika zanj.

Vsak stavek v tej točki ima svoj pomen in je na mestu.

Kaj so porotniki? Porotniki so zagovorniki ali odvetniki tožitelja in obtoženca. Oni imajo naloge, da zagovarjajo stvar tožitelja in obtoženca. To je razumeti tako, da tožiteljeva porotnika zagovarjata tožiteljevo stvar, obtoženčeva porotnika pa obtoženca. In ker ima vsak zaupanje le v tistega zagovornika, ki si ga sam izbere, zato je določba v pravilih, da tožitelj in obtoženec izbere vsak po dva porotnika.

O predsedniku, ki vodi porotno obravnavo, se pričakuje, da je nepristranski, t. j. da ne daje nobeni stranki prednosti. Da se ta značaj nepristranosti varuje, je določeno najprvo, da se skušajo porotniki, ki zastopajo obe stranki, zediniti na predsednika porote. Ako se ti štirje ne morejo zediniti na predsednika porote, tedaj ga društvo izvoli z navadno večino glasov. Paziti je treba tudi na to, da se ne volijo v porotni odsek sorodniki tožitelja ali obtoženca, ali pa taki bratje ali sestre, ki so z njima v trgovskih stikih.

Dogodi se, da obtoženec ne more dobiti porotnikov. Vzroki zato so seveda različni. Obtoženec pa potrebuje porotnike, kot jih potrebuje tožitelj. Krivično bi pa bilo, da bi le tožitelj imel izbrana porotnika, ki zagovarjata njegovo stvar, obtoženec bi pa bil brez njih. Ako bi se kaj takega dogodilo in je obtoženec še slab govornik in slab zagovornik samega sebe, tedaj bi bil obtoženec brez zagovornikov in mogoče tudi spoznan krivim, četudi bi bil nedolžen. Da se kaj takega ne zgodi, je v pravilih določeno, da v takih slučajih društveni predsednik, ki ne vodi porotne obravnave, in je v tem slučaju nepristranska oseba, imenuje dva porotnika.

Bratom in sestram je priporočati, ako jih tožitelj ali obtoženec imenuje porotnikom, da sprejmejo imenovanje in store najboljše za eno ali drugo stranko, kar je v njih moči. Tožitelj in obtoženec vedno gledata nato, da izvolita tistega za svojega porotnika, v katerega imata največ zaupanja in ki ga smatra pri društvu za najbolj pravičnega govornika in zagovornika.

Trinajsta točka XX. člena se glasi:

"13. Predsednik porotnega odseka zasede predsedniško mesto in predseduje seji ves čas, dokler traja porotna razprava. Imenuje zapisnikarja izmed članov, ki mora voditi natančni zapisnik razprave in zabeležiti vsa stavljena vprašanja in odgovore na vprašanja. Pri porotni razpravi imajo besedo le predsednik porotnega odseka, porotniki, tožitelj in obtoženec in priče, vsi ostali člani pa morajo mirno sedeti na svojem mestu in poslušati, da potem lažje izrečejo svojo razsodbo. Predsednik porote mora strogo paziti, da je red in mir med razpravo."

Ko je stvar uravnana, kot določa dvanajsta točka, se društveni predsednik umakne in predsednik porotnega odseka prične voditi obravnavo. Ako je društveni predsednik izvoljen za predsednika porotnega odseka, ostane na svojem mestu. Ko je zasedel predsednik porotnega odseka svoje mesto, je njegova prva dolžnost, da imenuje zapisnikarja izmed društvenih članov. Zapisnikarjevo delo je zelo važno pri porotni obravnavi. Zato predsednik porotnega odseka najrajše imenuje člana zapisnikarjem, o katerem je prepričan, da bo vodil dober zapisnik. Zelo važno je, da zapisnikar zabeleži vsa vprašanja in odgovore. Ta vprašanja in odgovori služijo za dognanje faktov.

Ta točka tudi pojasnjuje, kdo ima besedo pri porotni obravnavi. Besedo imajo predsednik porotnega odseka, porotniki, tožitelj in obtoženec. Drugi člani pa morajo mirno sedeti na svojem mestu in poslušati, da lažje izrečejo nepristransko sodbo. Ako bi vsi člani imeli pravico govoriti pri porotni obravnavi, bi ne bila več porotna obravnav ampak bila bi društvena seja, ki bi se zavlekla in bi končala brez vsakega rezultata. Porotne obravnave se vrše zaradi tega, da prinesejo rezultat. In da se to zgodi, je v točki povedano, da mora predsednik porote strogo paziti na to, da sta red in mir med porotno razpravo. In to je tudi priporočati, kajti spreten porotnik, tožitelj ali toženec lahko nemir in poseganje v porotno razpravo od strani članov, ki nimajo pravice do kaj takega, izrabi kot nov fakt pri vložitvi priziva na višjo instanco, ki lahko povzroči, da gl. porotni odbor odredi novo obravnavo, ali pa krivdo razveljavi. (Dalje prihodnjič.)

## Kampanjske vesti

### AKTIVNOSTI NAŠIH DRUŠTEV.

Canonsburg, Pa. — V nedeljo dne 30. maja t. l. je bil sklican sestanek staršev in mladine članov društva št. 138 S. N. P. J. Društvo je aranziralo sestanek v svrhu, da se v navzočnosti staršev in mladine razpravi o potrebi ustanovitve mladinskega društva. Društveni predsednik John Koklich, ki je vodil razpravo, je pojasnil pomen sestanka ter temeljito obrazložil potrebo ustanovitve društva za našo angleško govorečo mladino. Govoril je tudi br. John Terčelj in drugi, med njimi tudi gl. predsednik V. Cainkar, ki se je na potu v Meadowlands tukaj ustavil in se sestanka udeležil. Buren aplavz, ki so ga želi govorniki, je bil dokaz, da je zrno padlo na rodovitna tla. Mladina je pazno sledila izvajanjem govornikov, ki so val povdarjali potrebo mladinskega društva, in besede gl. predsednika, ki je govoril angleško ter mladini temeljito opisal pravi namen in načela ter velika dela nake jednote v jeziku, ki ga mladina pravilno razume, so napravile na mlade zelo dober vtis. Uspeh sestanka je zadovoljiv, prijavljeno je bilo takoj precejšnje število novih mladih članov in članic in z agitacijo se pridno nadaljuje.

Meadowlands, Pa. — Društvo "August Bebel" št. 259 S. N. P. J. je privredilo desetletno slavnost svojega obstanika dne 31. maja ali na Spominski dan, ki je bil praznik. Slavnost se je vršila v unijaki dvorani, zvan "Miners Hall" ter je dobro izpadla: Naselbina Meadowlands ni velika, toda udeležba je bila kljub temu lepa. Naši bratje in sestre v Pennsylvania so napredni in zavetni in dobro razumejo pomen naših slavnosti, zato pomagajo drug drugemu. Tudi na tej slavnosti smo videli člane raznih društev iz sosednjih naselij, in nekateri so prišli prav daleč, da pomagajo proslaviti desetletnico društva S. N. P. J. v Meadowlands in tako izkažejo svojo bratsko čustvo in solidarnost. Društvo je pripravilo lep program z govori in deklamacijami ter petjem in godbo. Društveni predsednik Frank Peter nel je pozdravil navzoče in se zahvalil za obilo udeležbo, opisal je zgodovino ter v dobro izbranih besedah očrtal potrebo in velike zahteve društva. Govoril je nadalje tudi br. John Terčelj, član gl. porotnega odseka, in gl. predsednik Vincent Cainkar. Udeležniki so govornike nagradili z gromovitim odobravanjem za njih trud. Veliko so pripomogli k slavnosti slovenski pevci in slovenski godbi iz bližnjih naselij, ki so sodelovali pri programu ter izvajali svoje uloge prav izvrstno. Izredno dobro se je postavila mladina, ki katere ustanovali ali sodelovali in lepi slovenski mladinci in navdušeni mladinci deklamacije. V takem duhu vzgojena in z enotnimi idejami prepojena mladina nam dela čast in ponos in če nam je najboljša garancija za dobro bodočnost S. N. P. J.

Kempah, Wis. — Društvo "Ilirija" št. 35 S. N. P. J. je obhajalo v nedeljo dne 6. junija dvajsetletnico. Kljub slabemu vremenu je bila udeležba prilično dobra. Prisostvovali so člani iz bližnjih naselij, kakor iz Racina, Waukegana in iz Chicagoa. Društvo št. 35 je ena naših starejših postojank in prvih pionirjev in borilcev, ki je pomagalo orati ledino za S. N. P. J. in je doprineslo k aritvi za njene ideje in načela. Zato je toliko bolj ponosno na dvajsetletnico svojega obstanika, ponosno zre na sed dvajsetletnega dela in boja. Govorniki, med katerimi je bil tudi glavni predsednik V. Cainkar in gl. nadbornik Fr. Zajc, so se spominjali zaslug društva "Ilirija" za S. N. P. J. in za slovenski napredek vobče. Občinstvo je burno pritrjevalo govornikom in tako dokumentiralo, da se strinja z njihovimi izjavami. Na slavnosti dvajsetletnice društva smo svedeli ališali tudi lepo petje in predvajanje krasnih komadov godbe, kar je bilo oboje zelo dobro dovršeno. Iz besed govornikov, ki so nam opisali, kako neumorno deluje S. N. P. J. za karisti delavstva in kolike so njene zasluge za slovenski narod v Ameriki, smo sišali tudi mnogo bridke reanice in smo se lahko veliko naučili, posebno pa se naučili spoznavati, kdo so naši prijatelji in kje so naše vrste. Slavnost je izpadla dobro in pridobili smo zopet novih somišljenikov in prijateljev.

Krayn, (Dunaj). — V nedeljo popoldne dne 30. maja se je vršila veselica društva štev. 174 S. N. P. J. Bila pa ni samo veselica, temveč je bila namenjena tudi propagandi za S. N. P. J. Godba, pevski zbor, ki je pel brez dirigenta, posebno pa kvartet "Copemau" so pogodili dobro svoje naloge, kar je pričala obilna pohvala od strani občinstva. Pevski zbor je zapel "Delavsko himno" in "Vzbujenje duhov", kvartet pa "Razbita čaša" in "Pri zibelci". Odobravanje je bilo gromovito. Glavni govornik je bil Jože Zavertnik, urednik Prosveta. V nad uro trajajočem govoru je razvil v kratkih obrih zgodovino S. N. P. J., a posebnim oslom na boje, ki jih je imela Slovenska narodna podpora jednota od njene ustanovitve do dananjega dne. Razložil je pomen delavskih godpornih organizacij in opozarjal, da mora delavstvo biti vedno čuječe, da jih delavski soravniki ne ovspeje ali pa razbi jejo. Naglašal je, da bodo delavske podporne organizacije toliko časa potrebne, dokler delavstvo ne izvaja toliko politične moči, da lahko izvede na zakonodajce tako velik vpliv, da države prevzamejo oskrbo bolnikov, ponesrečenih in skrb za vagojo in prehrano delavske mladine, katerih odtje in mater se legie v pregodnji grob. Nemogoče je njegov govor opisati v kratkem dopisu, ampak povedano bodi, da je napravil na poslušalce velik vtis. Njegove besede so padle na rodovitno tla, posebno mladina ga je poslušala pazno, ko je govoril o nji. Dvorana je bila nabita do zadnjega kotlička in poslušalci so stali po stopnicah in na dvorišču, kar ni bilo zanje več prostora v dvorani.

Zvečer se je vršilo predavanje. Zopet je nastopil Zavertnik, ki je v dolgozračnem govoru razlagal, kako mora biti delavstvo organizirano, da zmaga. Občinstvo ga je večkrat prekinilo s burnim odobravanjem. Tudi zvečer je bila dvorana nabita do zadnjega kotlička. Njegov govor je bil zvečer vse nekaj drugega kot popoldne pri slavnosti. To je bil kile na delavce, na njegove tovarilke, da se morajo organizirati, če hočejo, da se njihova vauki in preiskravnobode mesdne sužnosti. Organizirati se moramo in učiti drug drugega, občeavati med sabo kot ena sama velika družina, ki je iskorišča kapitalizem, in zmaga pride tako zanesljivo, kot se semlja suče okoli sonca. Kdaj pride zmaga delavstva, je pa odvisno od delavstva samega in od nikogar drugega. Nihče ne more rešiti delavstva, kot delavstvo samo.

Moxham (Johnstown). — Dne 31. maja zvečer se je vršila veselica v Moxhamu pod pokroviteljstvom dr. "Triglav" S. N. P. J., "Jugoslavije" in slovenske godbe Moxham. Ob tej priliki je nastopila slovenska godba Moxham (Mladi naraščaj). Vodja godbe je Jože Rogel. Godba je igrala korračico Slovenske narodne podporne jednota, skladatelj A. Bombach, in overturo "The Cowboy Wedding", skladatelj E. K. Heyzer. Za godbo je nastopil tamburaški zbor Moxham, vodja A. Vidrieh. Udarijal je havajsko korračico "Hilo" in venec slovenskih narodnih pesmi "Na planine", skladatelj Marko Bajuk. Pevski zbor je zapel Pozdrav domu, ženski oktet pa Na morju. Godba, tamburaški zbor, pevski zbor in ženski oktet so izvajali točke programa tako precizno, da so poslušalci imeli pravi umetniški užitek. Godbeniki, tamburaši, pevci in pevke so dokumentirali s svojim preciznim izvajanjem godbe, tamburanja in petja, da je med njimi veliko samopoučevalnosti, da so se povzpeli do take dovršenosti. Slovenci v Johnstownu in okolici so lahko ponosni na svoja kulturna društva, če pomislimo, da ta kulturna društva obstoje iz delavcev, njihov sinov in hčera, ki morajo po dnevu delati, večere pa posvetijo kulturnim nalogam.

Kot govornik je nastopil zopet Jože Zavertnik. Govoril je o ustanovitvi S. N. P. J. in naglašal, da se v tej okolici nahaja ustanovno društvo "Adrija" štev. 3 S. N. P. J., ki je bilo med onimi devetimi društvi, ki njena tudi propagandi za S. N. P. J. Godba, pevski zbor, ki je pel brez dirigenta, posebno pa kvartet "Copemau" so pogodili dobro svoje naloge, kar je pričala obilna pohvala od strani občinstva. Pevski zbor je zapel "Delavsko himno" in "Vzbujenje duhov", kvartet pa "Razbita čaša" in "Pri zibelci". Odobravanje je bilo gromovito. Glavni govornik je bil Jože Zavertnik, urednik Prosveta. V nad uro trajajočem govoru je razvil v kratkih obrih zgodovino S. N. P. J., a posebnim oslom na boje, ki jih je imela Slovenska narodna podpora jednota od njene ustanovitve do dananjega dne. Razložil je pomen delavskih godpornih organizacij in opozarjal, da mora delavstvo biti vedno čuječe, da jih delavski soravniki ne ovspeje ali pa razbi jejo. Naglašal je, da bodo delavske podporne organizacije toliko časa potrebne, dokler delavstvo ne izvaja toliko politične moči, da lahko izvede na zakonodajce tako velik vpliv, da države prevzamejo oskrbo bolnikov, ponesrečenih in skrb za vagojo in prehrano delavske mladine, katerih odtje in mater se legie v pregodnji grob. Nemogoče je njegov govor opisati v kratkem dopisu, ampak povedano bodi, da je napravil na poslušalce velik vtis. Njegove besede so padle na rodovitno tla, posebno mladina ga je poslušala pazno, ko je govoril o nji. Dvorana je bila nabita do zadnjega kotlička in poslušalci so stali po stopnicah in na dvorišču, kar ni bilo zanje več prostora v dvorani.

Kot govornik je nastopil zopet Jože Zavertnik. Govoril je o ustanovitvi S. N. P. J. in naglašal, da se v tej okolici nahaja ustanovno društvo "Adrija" štev. 3 S. N. P. J., ki je bilo med onimi devetimi društvi, ki njena tudi propagandi za S. N. P. J. Godba, pevski zbor, ki je pel brez dirigenta, posebno pa kvartet "Copemau" so pogodili dobro svoje naloge, kar je pričala obilna pohvala od strani občinstva. Pevski zbor je zapel "Delavsko himno" in "Vzbujenje duhov", kvartet pa "Razbita čaša" in "Pri zibelci". Odobravanje je bilo gromovito. Glavni govornik je bil Jože Zavertnik, urednik Prosveta. V nad uro trajajočem govoru je razvil v kratkih obrih zgodovino S. N. P. J., a posebnim oslom na boje, ki jih je imela Slovenska narodna podpora jednota od njene ustanovitve do dananjega dne. Razložil je pomen delavskih godpornih organizacij in opozarjal, da mora delavstvo biti vedno čuječe, da jih delavski soravniki ne ovspeje ali pa razbi jejo. Naglašal je, da bodo delavske podporne organizacije toliko časa potrebne, dokler delavstvo ne izvaja toliko politične moči, da lahko izvede na zakonodajce tako velik vpliv, da države prevzamejo oskrbo bolnikov, ponesrečenih in skrb za vagojo in prehrano delavske mladine, katerih odtje in mater se legie v pregodnji grob. Nemogoče je njegov govor opisati v kratkem dopisu, ampak povedano bodi, da je napravil na poslušalce velik vtis. Njegove besede so padle na rodovitno tla, posebno mladina ga je poslušala pazno, ko je govoril o nji. Dvorana je bila nabita do zadnjega kotlička in poslušalci so stali po stopnicah in na dvorišču, kar ni bilo zanje več prostora v dvorani.

Agitacija za "Prosveto"

Snov za roman.

Prijatelj iz večje slovenske naselbine v Ameriki mi je poslal daljše poročilo o škandalozni stvari, ki sicer ni nič novega, lahko bi pa služilo kot snov za roman ali dramo pestrega dejanja. Imena zaenkrat izostanejo — krogi, katerim je stvar znana, že vedo, kdo je prizadet — stvar ob kratkem je pa sledeča:

Slovenski tovarniški delavec, ki je seveda dober katoličan, je bil vdovec z dvema otrokoma in imel je malo hišico. Oženil se je drugič, toda dvojica se ni posebno dobro razumela. Razmerje med njima je bilo bolj hladno, toliko bolj toplo prijateljstvo je pa bilo med ženo in župnikom, ki je dobro znan po Ameriki. Mož je prodal hišico in kupil drugo bližje cerkve. Ker mu je žena vedno očitala, da je pri njem le za dekle, ji je dal trideset dolarjev, da jo potolaži. Ker tudi to še ni bilo dovolj, je hči od njegove prve žene, ki je začela hoditi v tovarno, tudi dajala polovico zaslužka mlačeli; ravno tako je delal sin, dokler ni šel od hiše. Mož je tudi vedno hodil v tovarno.

Pred tremi tedni je pa žena šla v bolnišnico na operacijo in tam umrla. Mož je plačal župniku \$30 za pogrebne ceremonije. Župnik je šilil moža, naj plača še za sto mlač za pokojnice, toda ker je ženska prej vedno čepela v cerkvi, je bil mož prepričan, da je v nebesih in da ne potrebuje mlač, pa je odklonil. Nekaj dni po njeni smrti je šel mož na banko pogledat, koliko mu je žena prihranila, ko so ji zdajali toliko denarja. Mož se je pa začudil, ko so mu povedali na banki, da on ne dobi niti centa, kajti dedič je župnik. Poleg tega se glasi, njena oporoka, da mora mož plačati iz nove hiše župniku \$4000. Oporoka je bila narejena pred tremi leti — ne da bi bil mož kaj vedel o tem! — torej takrat, ko je žena dobila od njega \$3000. Mož je šel zdesetel, da je žena zmožila župniku vsa denar, kar je dobila od njega in njegovih otrok. Mož računa, da je župnik izvel za nje najmanj devet tisoč dolarjev. Siromak je

vložil tožbo za razveljavljenje oporoke, govori se pa, da ne bo imel dolgi uspeha. Med farani je veliko razburjenje, župnik se pa zagovarja, da je žena zapustila cerkvi in ne njemu. To je pesek za farane, da se pomirijo. Ako so podatki resnični, ne vem, zakaj bi rojak ne imel uspeha na sodniji. Soprog je postavil prvi dedič. Citatelji naj pa sodijo, kaj zasluži duhoven, ki na tak način oslepri siromakega delavca, da si je siromak v tem slučaju veliko sam kriv.

Nekaj glede žrečev podpor.

Cenjeni Žarkomet! Dopovej prispevateljci iz Penne, ki je poročala o podporo žrečev, da naj se potrudijo po pravilih, da se iztrebijo vsi žrečvi podpor iz vseh organizacij. Dalje naj gleda za svojo kakor tudi za drugih osvoboditev izpod kapitalističnega jarma, nakar odpadejo tudi žrečvi podpor, od čim po zgararjih ne bo grizadeta. Naj se poslužijo pravil brez zavijanja in dokaže, kdo in kje so žrečvi podpor; s tem tudi dokaže, da je za odpravo izkoriščanja na tej ali oni strani. Drugače pa spada nazaj v srednji vek, ko so trdili, da drevo, ki ne rodi več sadu, naj se poseka in vrže v ogenj. — Vestranski zgarar iz Penne.

Stoodstotno na dnu.

Kdo so najslabši ljudje? Clovek, ki na shodu svojega lastnega društva in jednote v korist poštene agitacije terorizira svoje brate in delavce ter laže o njih z namenom, da škoduje svojemu društvu in jednoti, je stoodstotna propalica.

Clovek, ki vrta od znotraj pri svojem društvu in jednoti z namenom, da naredi razdor v organizaciji, je stoodstotna propalica.

Clovek, ki skrivaj lazi po privatnih hišah in za zaprtimi vratmi hujša proti svojim bratom in rojakom z namenom, da zaneči med njimi mirno in naredi krivice bližnjemu, spada v blaznicio ali zapor. Kam pravzaprav spada, o tem nisem jaz kompetenten soditi. Sodijo naj psihijatri. — Stezosledec.

K. T. B.

## OB DESETELNICI.

Meadowlands, Pa. — Za desetletnico društva August Bebel št. 259 je mra. M. Martinčič sestavila sledečo pesem, ki jo je deklamirala miss M. Martinčič:

Pozdravljeni bratje in sestre, vsi gosti naj z nami se vesele! Deset let praznujemo danes vsi, ki bratake ljubezen nam v arhiv tli.

Deset let, kar ti si med nami, ki bratake ljubezen deliš; deset let za brate in sestre kot dobra mati akribiš.

Ti mati si, ki ljubiš robaki rod, ti, mati, nam deliš pomoč povsod. Ti, mati, tolašnica žalostnih, ti, mati, vseh slovensko narodnih.

Podporna mati siromakov, otrokom svojim pomoč deliš, sinovom, hčeram, bratom, sestram ti varni dom želiš.

Ti jednota si največja, največ družin pri tebi je, vselej imaš odprte roke za vse, ki se zatečejo do te.

Ti mati si, ki se ne vstrasi viharjev in navalov; družino vedno čuva svojo in na pravičnosti stojiš.

Zatorej vedno nas podpiraj in v stiskah naših stoj pri nas, prisega naša pa se glasi: Pri tebi mi vse žive dni!

nat" in pevski kvartet "Jadrana". Pri koncertu bosta tudi sodelovala ga. Hilda Kramer in g. Ivan Kuharec. Koncert bo v New York Turn dvorani na 1253 Lexington ave., vogal 85. ceste. (Lexington ave. Subway do 86. ceste.) Vstopnina je 75c.

## NAŠI ODRI

Koncert v New Yorku.

V počast svojemu pevovodji in učitelju Emiliju Blaževiču bodo jugoslovanska pevaka in tamburaška društva v New Yorku priredila velik koncert v nedeljo dne 13. junija. Izbran je v to svrhu dolg program, v katerem je dvanajst različnih točk glasbenega izvajanja. Nastopili bo moški zbor, mešan zbor, četverošpev, ženski zbor, kakor tudi razni solisti in tamburaši. Izmed društev, kibera nastopijo, so: Hrvaško radniško pevsko društvo "Gaj", Jugoslovanski pevski zbor delavkega atlet. kluba, Jugoslovanski delavski tamburaški zbor "Jug", mladi hrvaški tamburaški zbor "Pu-

NAROČITE SI KNJIGO "AMERISKI SLOVENC!"



## Pojasnila in nasveti članom S. N. P. J.

(IZ GL. URADA.)

### IZPLAČANE POSMRTNINE

MESECA JANUARJA 1926.

| Tek. št. | Ime in priimek | Cert. št. | St. dr. | Vota     |
|----------|----------------|-----------|---------|----------|
| 1        | Frank Ravjak   | 31400     | 167     | \$600.00 |
| Skupaj   |                |           |         | \$600.00 |

MESECA FEBRUARJA 1926.

| Tek. št. | Ime in priimek        | Cert. št. | St. dr. | Vota        |
|----------|-----------------------|-----------|---------|-------------|
| 1        | Mirko Vražič          | 89984     | 525     | \$1,000.00  |
| 2        | Catherine Hrvatin     | 53954     | 514     | 600.00      |
| 3        | Cecilia Sagadin       | 57200     | 537     | 600.00      |
| 4        | Michael Vidmar        | 29108     | 121     | 1,000.00    |
| 5        | Anton Strubelj        | 51800     | 8       | 1,000.00    |
| 6        | Louise Oberstar       | 54180     | 189     | 600.00      |
| 7        | Anton Medved          | 43510     | 97      | 250.00      |
| 8        | George Kranjac        | 80103     | 75      | 1,000.00    |
| 9        | Josephine Kleindienst | 49008     | 442     | 600.00      |
| 10       | Simo Mrkobrada        | 27399     | 258     | 1,000.00    |
| 11       | Mike Kokot            | 49469     | 461     | 250.00      |
| 12       | Frank Umek            | 43596     | 168     | 600.00      |
| 13       | John Previc           | 23858     | 258     | 1,000.00    |
| 14       | Frances Ursich        | 15217     | 202     | 600.00      |
| 15       | Valentina Kacmar      | 42345     | 13      | 500.00      |
| 16       | Joseph Petzeli        | 33155     | 518     | 230.00      |
| 17       | Rose Stiglic          | 31130     | 192     | 350.00      |
| 18       | F. Mezek              | 49029     | 10      | 180.00      |
| 19       | Frank Andrija         | 42318     | 13      | 500.00      |
| 20       | Johanna Pirc          | 23229     | 41      | 600.00      |
| 21       | George Prestnita      | 39757     | 329     | 250.00      |
| 22       | J. Klepac             | 44636     | 115     | 212.00      |
| 23       | Slava Sepich          | 47967     | 167     | 1,000.00    |
| 24       | Ed. Kamnikar          | 16391     | 95      | 250.00      |
| 25       | Alois Kamnikar        | 48426     | 95      | 1,000.00    |
| 26       | Mike Zabkar           | 62292     | 2       | 600.00      |
| 27       | Sava Grubich          | 49030     | 20      | 1,000.00    |
| 28       | John Tratin           | 42364     | 118     | 500.00      |
| 29       | Matt Pavlovich        | 55446     | 23      | 600.00      |
| 30       | Frank Cestnik         | 39840     | 372     | 500.00      |
| Skupaj   |                       |           |         | \$18,272.10 |

MESECA MARCA 1926.

| Tek. št. | Ime in priimek      | Cert. št. | St. dr. | Vota        |
|----------|---------------------|-----------|---------|-------------|
| 1        | Frances Glavich     | 29030     | 107     | \$ 600.00   |
| 2        | John Ziberos        | 38894     | 142     | 1,100.00    |
| 3        | Frank Flaj          | 16042     | 34      | 350.00      |
| 4        | Anton Prijatelj     | 44127     | 292     | 288.58      |
| 5        | Miloslav Pavlovich  | 37976     | 480     | 1,250.00    |
| 6        | Frank Klobas        | 39487     | 189     | 600.00      |
| 7        | Mirko Orkovic       | 49984     | 153     | 600.00      |
| 8        | Marko Toljan        | 29094     | 197     | 437.50      |
| 9        | Paul Valjovich      | 45431     | 130     | 850.00      |
| 10       | Marko Matovina      | 50190     | 188     | 800.00      |
| 11       | Alois Simenc        | 34841     | 95      | 375.00      |
| 12       | Nick Vidnich        | 68097     | 245     | 779.98      |
| 13       | John Rajkovic       | 47508     | 200     | 350.00      |
| 14       | Anton Kropf         | 47386     | 244     | 600.00      |
| 15       | Frank Gorlar        | 6740      | 112     | 166.66      |
| 16       | Valentina Leskovec  | 16023     | 5       | 600.00      |
| 17       | John Dragun         | 55974     | 106     | 1,000.00    |
| 18       | Valentine Stalick   | 1270      | 21      | 1,100.00    |
| 19       | John Busca          | 38181     | 885     | 600.00      |
| 20       | Mary Kovovich       | 30138     | 105     | 250.00      |
| 21       | John Janik          | 3078      | 13      | 600.00      |
| 22       | John Hribar         | 444       | 5       | 600.00      |
| 23       | Anton Malla         | 1097      | 44      | 1,500.00    |
| 24       | P. Stepanov         | 33509     | 483     | 600.00      |
| 25       | Joseph Novak        | 39884     | 230     | 600.00      |
| 26       | Frank Pehol         | 27046     | 126     | 600.00      |
| 27       | Mary Vidic          | 49106     | 51      | 1,000.00    |
| 28       | Jacob Gussell       | 10504     | 106     | 1,000.00    |
| 29       | Peter Medos         | 21471     | 235     | 600.00      |
| 30       | Anna Tolich         | 44451     | 172     | 600.00      |
| 31       | Jerko Pavelich      | 50385     | 459     | 1,000.00    |
| 32       | Tom Jurkovic        | 9038      | 3       | 1,500.00    |
| 33       | Katherine Stokovich | 44106     | 318     | 600.00      |
| 34       | Frank Mayer         | 61336     | 285     | 250.00      |
| 35       | John Shuster        | 49150     | 61      | 600.00      |
| 36       | Jacob Markovic      | 50441     | 83      | 600.00      |
| 37       | John Golondra       | 1450      | 16      | 600.00      |
| 38       | Louis Kerhilar      | 59076     | 24      | 250.00      |
| 39       | Luka Zupac          | 40217     | 247     | 1,000.00    |
| 40       | Louis Dilech        | 58462     | 20      | 250.00      |
| 41       | Frank Kadivnik      | 18291     | 6       | 250.00      |
| Skupaj   |                     |           |         | \$26,144.72 |

MESECA APRILA 1926.

| Tek. št. | Ime in priimek     | Cert. št. | St. dr. | Vota        |
|----------|--------------------|-----------|---------|-------------|
| 1        | John Teston        | 24410     | 482     | \$ 1,000.00 |
| 2        | John Kokej         | 25075     | 88      | 1,500.00    |
| 3        | Antonia Zupancic   | 28307     | 137     | 600.00      |
| 4        | Johanna Hoffman    | 49517     | 2       | 600.00      |
| 5        | Louis Kristan      | 23500     | 82      | 600.00      |
| 6        | Rogus Smith        | 43779     | 36      | 250.00      |
| 7        | Kate Bukovich      | 48448     | 582     | 600.00      |
| 8        | Peter Lackner      | 47408     | 207     | 1,000.00    |
| 9        | Jacob Kopar        | 4412      | 304     | 600.00      |
| 10       | John Skubic        | 39398     | 372     | 600.00      |
| 11       | Jerney Ramova      | 20750     | 39      | 600.00      |
| 12       | Tom Manco          | 1879      | 79      | 600.00      |
| 13       | Milan Dunitrovic   | 61748     | 310     | 250.00      |
| 14       | John Golobich      | 2795      | 121     | 1,500.00    |
| 15       | John Lusnar        | 23280     | 82      | 1,000.00    |
| 16       | John Geth          | 41905     | 32      | 250.00      |
| 17       | Anton Madgar       | 60947     | 497     | 1,000.00    |
| 18       | Martin Zajc        | 3644      | 60      | 250.00      |
| 19       | Frank Kotar        | 23808     | 342     | 150.00      |
| 20       | Steve Ralich       | 20154     | 182     | 1,000.00    |
| 21       | Martin Kolicic     | 20172     | 204     | 1,000.00    |
| 22       | Simon Wedlich      | 45708     | 282     | 500.00      |
| 23       | Frank Tevc         | 49448     | 307     | 2.50        |
| 24       | Anna Bender        | 30009     | 87      | 600.00      |
| 25       | George Lavrich     | 51703     | 397     | 600.00      |
| 26       | Anton Hren         | 41122     | 82      | 938.66      |
| 27       | Matt Gasparic      | 60703     | 310     | 250.00      |
| 28       | John Gasparic      | 43072     | 297     | 250.00      |
| 29       | Jacob Grdina       | 50409     | 153     | 600.00      |
| 30       | Peter Jakich       | 50501     | 121     | 250.00      |
| 31       | George Cerjak      | 43121     | 280     | 200.00      |
| 32       | Steve Ladelic      | 27020     | 36      | 150.00      |
| 33       | John Sherjan       | 21089     | 626     | 1,000.00    |
| 34       | Victor Severinski  | 40772     | 7       | 1,000.00    |
| 35       | John Kramer        | 24489     | 48      | 1,000.00    |
| 36       | Anton Kristan      | 3017      | 123     | 850.00      |
| 37       | Maša Podhajnik     | 23530     | 109     | 1,000.00    |
| 38       | A. Krupski         | 23747     | 261     | 80.50       |
| 39       | Joseph Fkovich     | 60448     | 63      | 1,000.00    |
| 40       | John Povic         | 6449      | 47      | 2,000.00    |
| 41       | J. Novak           | 20774     | 184     | 600.00      |
| 42       | J. Saman           | 20723     | 119     | 1,000.00    |
| 43       | M. Prus            | 1827      | 33      | 900.00      |
| 44       | Frank Krasovec     | 17083     | 49      | 250.00      |
| 45       | Paul Hribar        | 5448      | 249     | 1,500.00    |
| 46       | William Krasnovski | 57509     | 261     | 600.00      |
| 47       | John Novoselich    | 27449     | 861     | 600.00      |
| 48       | John Govekar       | 20122     | 454     | 250.00      |
| 49       | Jacob Butala       | 500       | 39      | 600.00      |
| 50       | Louis Pirc         | 57908     | 186     | 1,000.00    |
| 51       | Angela Coraz       | 57024     | 111     | 1,000.00    |
| 52       | Mathilde Kovach    | 31265     | 121     | 1,000.00    |
| 53       | Frank Krehel       | 55509     | 184     | 1,000.00    |
| 54       | J. Jurman          | 23000     | 95      | 100.00      |
| 55       | J. P. Prashik      | 20000     | 216     | 181.36      |

| Tek. št. | Ime in priimek      | Cert. št. | St. dr. | Vota        |
|----------|---------------------|-----------|---------|-------------|
| 56       | Andrew Manco        | 34590     | 408     | 237.85      |
| 57       | Ladislav Prashnikar | 6295      | 419     | 600.00      |
| 58       | John Stemberger     | 49404     | 391     | 600.00      |
| 59       | Anton Mesich        | 49032     | 223     | 600.00      |
| 60       | Louise Kusljan      | 12548     | 192     | 600.00      |
| 61       | Annis Cetin         | 57114     | 397     | 1,000.00    |
| 62       | Antonia Potočan     | 39648     | 411     | 600.00      |
| 63       | Nikola Jakasih      | 50391     | 426     | 1,500.00    |
| 64       | Mike Gurich         | 28672     | 474     | 150.00      |
| 65       | Frank Pagne         | 56550     | 118     | 1,000.00    |
| Skupaj   |                     |           |         | \$44,879.17 |

MESECA MAJA 1926.

| Tek. št. | Ime in priimek    | Cert. št. | St. dr. | Vota        |
|----------|-------------------|-----------|---------|-------------|
| 1        | Peter Burkelja    | 15988     | 383     | \$ 600.00   |
| 2        | Anton Hren        | 41122     | 82      | 140.00      |
| 3        | Mike Pogacar      | 16098     | 182     | 502.75      |
| 4        | Louis Skok        | 35587     | 101     | 600.00      |
| 5        | Ilija Muzur       | 38661     | 383     | 773.35      |
| 6        | Martin Zajc       | 8544      | 53      | 750.00      |
| 7        | Anton Kusela      | 15888     | 86      | 600.00      |
| 8        | Milan Demitrovich | 61748     | 310     | 750.00      |
| 9        | Frank Golobich    | 47819     | 438     | 600.00      |
| 10       | Joseph Vuletic    | 51936     | 194     | 350.00      |
| 11       | Frank Kolenc      | 41489     | 142     | 500.00      |
| 12       | Frank Kavlic      | 5940      | 115     | 450.00      |
| 13       | Sophia Arh        | 25015     | 65      | 1,000.00    |
| 14       | Helen Gorjanc     | 62743     | 142     | 1,000.00    |
| 15       | John Stampohar    | 6080      | 81      | 1,250.00    |
| 16       | Louisa Liponik    | 4288      | 280     | 600.00      |
| 17       | Peter Sebaj       | 57110     | 391     | 1,000.00    |
| 18       | Janko Vojnovich   | 50301     | 271     | 1,000.00    |
| 19       | Anton Sivec       | 15805     | 129     | 600.00      |
| 20       | Mary Gorick       | 24770     | 3       | 600.00      |
| 21       | Frank Kacin       | 39080     | 141     | 250.00      |
| 22       | Lovrence Mohar    | 8686      | 126     | 1,000.00    |
| 23       | Martin Dolenc     | 18709     | 6       | 850.00      |
| 24       | Mike Frank        | 31935     | 205     | 1,000.00    |
| 25       | Martin Rukavina   | 47990     | 413     | 250.00      |
| 26       | Walter Lukic      | 50375     | 517     | 1,000.00    |
| 27       | Florian Vrhunc    | 30788     | 126     | 250.00      |
| 28       | R. Zrnich         | 34818     | 60      | 1,000.00    |
| 29       | Bogomil Raukar    | 63181     | 318     | 1,000.00    |
| 30       | Frank Kinkela     | 37120     | 118     | 552.87      |
| 31       | Kata Bertonec     | 9757      | 107     | 600.00      |
| 32       | Joseph Luzar      | 51039     | 110     | 600.00      |
| 33       | Joseph Golar      | 42106     | 94      | 250.00      |
| 34       | Louis Miklich     | 10821     | 143     | 600.00      |
| 35       | Mary Janik        | 50549     | 237     | 600.00      |
| 36       | Simon Prohart     | 16714     | 187     | 600.00      |
| 37       | Frank Seme        | 2834      | 482     | 850.00      |
| 38       | John Perusich     | 28078     | 374     | 1,000.00    |
| 39       | Joseph Debeve     | 48146     | 448     | 1,000.00    |
| 40       | John Rus          | 11081     | 161     | 1,000.00    |
| 41       | Hannah Potočan    | 50884     | 117     | 600.00      |
| Skupaj   |                   |           |         | \$29,218.87 |

MATTHEW J. TURK, gl. tajnik S. N. P. J.

### IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA S. N. P. J.

Članom (icam) in društvenim uradnikom v pojasnilu.

Na zadnji seji gl. izvrševalnega odseka, ki se je vršila dne 26. in 27. aprila t. l., se je razpravljalo glede primanjkljaja v bolnišniški skladu. V smislu pravil mora biti vedno enomesečna rezerva v bolnišniški skladu, in ker je sklad že precej pod rezervo in ga pričakuje še večji primanjkljaj radi različnih bolezni, ki so razhajale v tem polletju, ni preostalo drugega kot razpisati izredni assement v bolnišniški sklad.

Sklep seje gl. izvrševalnega odbora je torej, da se razpiše izredni assement v bolnišniški sklad za mesec junij t. l., in sicer 50c na vsak \$1 dnevne bolniške podpore. Izredni assement je torej razpisan le za mesec junij t. l. in vsak član mora plačati izredni assement, drugače tajnik ne sme vzeti rednega assementa od njega. Vsak član torej plača 50c na vsak \$1 dnevne bolniške podpore; če je član zavarovan za \$1 dnevne bol. pod., plača 50c izrednega assementa; za \$2 dnevne bol. pod. \$1; za \$3 dnevne bol. pod. \$1.50; za \$4 dnevne bol. pod. \$2.00; za \$5 dnevne bol. pod. \$2.50; za \$6 dnevne bolniške podpore \$3.00. V razredih za \$4, \$5 in \$6 dnevne bolniške podpore nimamo nobenega člana, toda imamo okrog 80 članov, ki so zavarovani dvakrat po \$2 dnevne bol. pod., dvakrat po \$3 dnevne bol. pod. in po enkrat za \$2 in \$3 in sicer v smislu resolucije, sprejete na zadnji konvenciji. V smislu sklepa torej mora vsak član plačati 50c izrednega assementa na vsak \$1 dnevne bolniške podpore. Članice, zavarovane samo za smrtinske, in člani s potnimi listi ne plačajo tega izrednega assementa.

Novopristopili člani, sprejeti v jedrno s dnem 1. junija t. l., morajo tudi plačati izredni assement v bolnišniški sklad.

Člani in društveni uradniki se naj torej zavezuje v smislu spornega pojasnila.

M. J. Turk,

gl. tajnik S. N. P. J.

### IZ URADA GLAVNEGA POROTNEGA ODESKA.

Brat Joseph Debelak, član društva št. 518 v Bagdaliju, Pa., se ni zadovoljil z odlokom društva, ki je kaznovalo brata Alois Matka z odrganjem enomesečne bol. podpore za sledečo prestopko:

Ko je bil brat Alois Matka na bolniški listi, ga je tedaj

tajnik društva J. Debelak obkaval kot to zahtevalo pravila. Kot je poročal, ga je našel kuhar, kar je tajnik smatral za delo. Poleg tega je brat A. Matko zagrozil tajniku, ako ga še enkrat obkale, da bo se videl, kaj se bo zgodilo, ker je že sedaj na basal puško.

Na isti seji kot je brat J. Debelak predložil obtožnico napram bratu Alois Matku, se je slednji izrazil, da bo se bolan in da ga take obtožnice nič ne strahajo.

Gl. porotni odsek je, upoštevajoč vsestranska pojasnila, zaključil, da se bratu Alois Matku, članu društva št. 518, v Bagdaliju, Pa., ne izplača zadrižana bolniška podpora, in da se povrh še kaznuje z enim mesečnim suspendiranjem radi krivite pravil in grožnje z orožjem. Suspendiran je za mesec junij, 1926.

Brat Anton Gliha, član društva št. 125, Carson Lake, Minn., se je pritožil na gl. porotni odsek, ker mu je društvo št. 125 odklonilo izplačati bolniško podporo iz razloga, ker je omenjeni brat zadobil poškodbo pri igranju na karte.

Dogodilo se je sledeče: Brat Anton Gliha in rojak Pitt Subina sta igrala na karte za denar, in ko je brat A. Gliha prigrabil nekaj Subinetovega denarja, je Subina vstal od mize in vzel ves na mizi ležeci denar, nakar je odšel proti vratom. Brat A. Gliha ga je yprasa, kaj misli; pri tem se pa je rojak Subina obrnil in vtratil brata Gliha v nogo. Brata Gliha so odpeljali v bolnišnico, kjer se je nahajal 8 dni, za katere mu je društvo odklonilo bolniško podporo.

Glavni porotni odsek je prišel do zaključka, da je društvo št. 125 ravnalo pravilno in potrjuje društveni odlok, da se bratu Anton Gliha ne izplača nobena podpora za omenjeni slučaj.

Pri društvu št. 24 v Jenny Lindu, Ark., je bila na bolniški listi sestra Emalija Babnich, članica tega društva. Ker je društvo dvomilo o bolezni omenjene sestre, jo je dalo preiskati od posebnega zdravnika, kateri je konstatiral, da ima popolnoma drugo bolezen kot se je izrazil zdravnik, ki jo je zdravil poprej. Rekel je, da je bolna na ledvicah, medtem ko jo je njen prvi zdravnik zdravil za vnetjem



# The Young S. N. P. J.

WE WONDER WHY—

There were but two articles from our Lodges in the Prosveta last week. We haven't heard from Detroit in such a long while.

La Salle, Illinois, doesn't let us know what they're doing.

More individual members don't express their opinion.

IS IT BECAUSE—

It is summertime, hence, play time. Detroit hasn't been winning in baseball.

La Salle is too modest.

And the members too bashful.

For a fact now, weren't you disappointed when you turned to the English page of issue of June second, and saw but two articles from our lodges? On the other hand, after you'd read those articles, didn't you think that they were pretty good? (Yes, we know we shouldn't but no-body else will.)

What a wonderful spirit they have out there in Colorado, and how you are made to feel it from brother Stalick's writing. We hope that he'll let us hear from him again.

And now, Pioneer members, let us review these dates. By the way, that reminds us of the teacher and the history class way back in grammar school.

June 18th.—Regular meeting, beginning at seven o'clock. Wienie Roast after. (Automobiles solicited.)

June 27th.—Basket picnic at Willow Springs Forest Preserve. Girls pack lunches; boys arrange for transportation. Further details at meeting.

July 4th.—Boat excursion to Lockport. Need we say any more?

Publicity Committee, Pioneer Lodge, No. 559.

## ORGANIZING NEW LODGE IN SAN FRANCISCO.

San Francisco, California. — The great movement of the English speaking lodges of the S. N. P. J. has penetrated throughout the country from Atlantic to Pacific. The membership of the Lodge "Tabor Slovany" No. 304 S. N. P. J. feels certain of its success.

At the last regular meeting of the Lodge, there has been elected a temporary committee for the purpose of organizing an English speaking lodge of the S. N. P. J. in San Francisco, California. It was also decided that the lodge "Tabor Slovany" will give every possible financial as well as moral support to this proposed new stronghold of the great S. N. P. J.

The organizing committee appeals to all members of the S. N. P. J. in San Francisco and Bay cities to assist us in this progressive movement. We especially request fathers and mothers to urge their sons and daughters to become members of this new branch of our Fraternity. If you know any young people of good moral character and know them long enough to learn their habits, then it is your duty to do everything possible to have them affiliated with us in the S. N. P. J.

Brothers and sisters, go to it. It is for the good of all concerned. There are many young people in our metropolis of the West who are not members of our organization, and many of them have no idea what it means to be one of us. Let us get together and explain them the principles, by-laws, benefits etc. Right now is our best opportunity to do something good and get as many as possible new members for the S. N. P. J. Let us show the Eastern lodges that we, too, are doing our best for bigger, better, and more progressive S. N. P. J.

During the campaign new members are free of initiation fee. They also get free medical examination. Of course, this is for a limited time only.

The said committee has mailed circulars to all prospective applicants in which it explains, how and why should every American of Slavic descent become a member of this Fraternity. We have also set date for mass meeting which is going to be held on Friday eve., June 18th, at 624 Rhode Island St. All young and old people of Slavic descent are cordially invited to attend whether they are members or not. Do not forget June 18!

For any further information, apply to the chairman of the committee, Mr. Anthony Kastelle, 628 Kansas St., or to the Secretary of the Lodge "Tabor Slovany", Mr. J. Bartol, 737 Rhode Island St., S. F.

Fraternally yours,

Publicity Committee, Lodge "Tabor Slovany".

## TO THE SECRETARIES OF THE ENGLISH SPEAKING LODGES.

Each adult member of your lodge pays for and is entitled to receive the official organ of the S. N. P. J., the Wednesday issue of the "Prosveta".

It is your duty, according to the By-laws, to forward the names and addresses of your members to the news-editor department.

You make contributions to the English page, you have official notices of your own, and yet you cannot be sure that you are reaching your members. Don't put this off any longer. Have your lists at earliest possible date.

and in the names and addresses of your juvenile members, should receive the "Prosveta" each week.

PHILIP GODINA, Insp.

## On Translating from Slovenian

By Louis Adamic.

I feel that I owe the readers of "Prosveta" and "Mladinski list" a few remarks of explanation regarding my translations that have of late been appearing in these publications.

I first began translating from the Yugoslav languages a few years ago because I felt that there was a good deal of material in our literature, particularly in the Slovenian, that deserved attention and consideration in America.

I was then working as a reporter on an American newspaper in California and devoted my free time to translating, thereby keeping from being lonely, for the work was tremendously fascinating. It was a kind of adventure into the world of words.

Here were pages of Slovenian words strung together into beautiful rhythmic sentences, into fine, stirring stories by, say, a master like Ivan Cankar, and I had taken it upon myself to transmute these words, these stories into another language—the English—so convey, so far as it lay within my power, the meaning and the spirit of the original. I presently discovered that by translating literally, which I attempted to do from the start, I did not always succeed in passing on the original meaning in its fullness, and, also, failed too frequently in making my version to sparkle with picturesque and strong or beautiful and mellifluous words and phrases which I felt a composition must contain in order to appeal to the reader. It is quite all right for a business letter or even an historical or a scientific treatise to be written in a dull, matter-of-fact way; it is different with a piece of fiction. For the most part, fiction is read for entertainment, not for information; at least, in America.

So I decided to be literal wherever I could without harm to the story as a whole and to translate freely where literalism would, in my opinion, tend to destroy or diminish the dramatic and literary values of the composition.

Ivan Cankar, for instance, is almost impossible of literal translation. His language is so richly idiomatic—peculiar to the usage by the unlettered mass of Slovenian people—that I came upon phrases that had one meaning in the original Slovenian and quite another significance in literal English translation. There, too, are individual words that contain a different implication in the Slovenian from its equivalent in English. For instance, in the prologue to his "Hilapee Jernej" Cankar uses the word "nekrstnec," the literal equivalent of which in English would be "unchristian," but anyone familiar with the sense in which the word is used by the peasant in the old country as well as with the sense as it is understood here, knows that the word means this in Slovenian and another thing in America. The explanation for this is very simple: Christianity is one thing to the simple Slovenian peasant and another thing to the average over-civilized American. To the Slovenian peasant (and to Cankar, for that matter) Christianity is a religion permeated with the healthy Slav humanitarianism, while in this country it is but a sort of perverted sentimentalism. So I would say that "unhuman" would be a better translation of "nekrstnec" than "unchristian." (I might say in this connection, to those who are familiar with "Hilapee Jernej" in the original, that while the prologue was omitted in the first installment of the translation as it appeared in "Prosveta," it will be put in its proper place when the story is later published in book form.)

So much for literalism and my "rights" as translator.

## II.

I have so far translated about 100,000 words—that is, from both Slovenian and Croatian—about half of which has already been printed in various American magazines. The rest of it is still in manuscript or else has recently appeared in "Mladinski list" and "Prosveta." American magazines demand that a story be of the type to appeal to the average American mind—that is, not too pessimistic, preferably with a happy ending or humorous treatment. They are afraid of stories dealing with economic problems from the radical angle or with religion from the freethinker's viewpoint. I have submitted "Hilapee Jernej," for instance, to about six magazines, all of which rejected it; and at the same time, the editors wrote to me that they thought it was a great story, one of the best in world's literature, but that they were afraid it would offend their readers (and, doubtless, their advertisers), and they were not in the business of offending people.

Some of the best, including Cankar's "Jernej," I could not get published in American magazines, and I was delighted when the Editors of "Prosveta" and "Mladinski list" invited me to send them some material for publication in their papers.

I tried to get some American publisher to publish a book of Yugoslav masterpieces; indeed, I have paid money to literary agents in New York to get me a publisher, but without success. A book of this nature would have no popular appeal and would, in consequence, not be a financial success; and publishers, of course, are businessmen. However, I received from them several very fine letters: oh, my translations were great stuff, and they were grateful to me for giving them the opportunity of reading them; and they were very, very sorry that it was not advisable for them to undertake the publication of such a book.

Now I understand that "Prosveta" will publish "Hilapee Jernej" and later, perhaps, some of my other translations, in book form. This is pleasant news, and I hope that our people will buy the books, make their American-born children read them, and pass them on to their American neighbors and friends. I would suggest that they buy the books and present them to American public libraries and, perhaps, to friends as Christmas gifts.

Slovenian literature is practically unknown in America. My translations in the magazines are, I believe, all that is available to the American reader. Our Old Country is now famous in America chiefly for its fleas; only the other day I saw in an American review a reference to Yugoslavia as the "flea belt of Europe." Americans know scarcely anything about our art and letters, and the "Prosveta" and a good translator can't do much toward spreading about of our cultural propaganda unless our public is willing to buy the books and pass them on to their American friends.

The English language departments in "Prosveta" and "Mladinski list" are one of the praiseworthy phases of Slovenian journalism in America. I believe they establish a kind of link between the foreign-born Slovenian parents and their American-born children, and thereby help to remove a great deal of prejudice that the latter often feel for their elders. Furthermore, it helps people born and raised in the Old Country to learn the English language. Many of us are in America to stay and it is to our advantage to know the language of the country. However, after we learn the language, and become "Americanized," we must keep in mind that there are a great many worthwhile things in the life of the old country and our colonies here.

To my mind, the most worthwhile thing in Slovenian life is our literature and I do whatever I can, in my sadly limited way, to make it known among Americans. Once they know that the Slovenians have produced a Cankar, the wits who write for the magazines will no longer refer to Yugoslavia as the "flea belt of Europe."

Anyway, I hope that the readers of my translations in "Prosveta" and "Mladinski list" enjoy them as much as I enjoyed working on them.

Who can compute what the world means in the multitude of promising talents combined with timid characters who dare not follow out any bold, vigorous, independent trail of thought, but it should lead them in something which would admit of being considered irreligious or immoral? —J. S. MIL.

## SPECIAL ASSESSMENT NOTICE.

Members and Lodge Officers take notice!

You are hereby notified that a Special Assessment has been called on every member of the Slovene National Benefit Society for the month of June 1926. The Sick Benefit Fund has not the necessary reserve as required by the by-laws, therefore the Board has levied a special assessment on every member (this does not include members insured only for death claim). Every member must pay \$1 per day sick benefit insurance. Members insured for \$1 per day sick benefit are to pay \$10; members insured for \$2 per day sick benefit, \$1.00, and members insured for \$3 per day sick benefit, \$1.50, etc. No member can pay his regular assessment unless the special assessment is paid.

Furthermore, all new members admitted into the society during the month of June, 1926, must pay the special assessment for the sick benefit fund.

All officers and members are requested to take notice thereof and govern themselves accordingly. Matthew J. Turk, Supreme Secretary.

## FREEDOM OF THE RENAISSANCE

Richard J. Tarrant

Lucky describes the "witch's bride" thus: "And when we read the nature of these tortures, which were worthy of an oriental imagination; when we remember that they were inflicted for the most part on old and feeble half-doting women, it is difficult to repress a feeling of the deepest abhorrence for those men who caused and who encouraged them. If the witch was obstinate, the first, and it was said the most effectual method of obtaining confession was by what was termed 'waking her.' An iron bridle or hoop was bound across her face with four prongs, which were thrust into her mouth. It was fastened behind to the wall by a chain, in such a manner that the victim was unable to lie down; and in this position she was sometimes kept for several days, while men were constantly with her to prevent her from closing her eyes for a moment in sleep. Partly in order to effect this object, and partly to discover the insensible mark which was the sure sign of a witch, long pins were thrust into her body. At the same time, as it was a saying in Scotland that a witch would never confess while she could drink, excessive thirst was often added to her tortures."

Records show that some women endured this torture for as long as five days and nights before they could be made to "confess"; and there is one case on record where the victim stood out for nine days and nights.

If the "witch's bride" failed, the victim was put into more torturous instruments, either into the penitential, which was a kind of a thumb-screw of a most pain-producing character; or into the stocks, which was an iron frame in which the legs were inserted, and the legs were broken by wedges, driven in by a hammer in the hands of a husky, kind-hearted, and merciful saint; or the cable-laws which was also an iron frame that encircled the leg, and was heated red hot from time to time over a fire by husky, kind-hearted, and merciful saints and applied to their victim; also torches were applied to the body of the accused by the husky, kind-hearted, and merciful saints until no particle of flesh was left on the naked body of the victim.

Records show, that one woman was kept in "vehement torture" for forty-eight hours in the "cable-laws" while another woman was kept in the stocks.

At Florence in 1327, one of the most daring heretics of the early Renaissance, Cecco Stabilli "Ascoli," a professor of philosophy and astrology was burned at the stake at Bologna, because he declared that "Jesus lived as a saggard (come un poltrone) with his disciples, and died on the cross, under the compulsion of his star."

In Italy, a thousand persons were executed in a single year in the province of Como; and in other parts of the country the severity of the Inquisition at last created an absolute rebellion.

"Benny, a judge of Nancy, boasted that he had put to death eight hundred witches in sixteen years."

In 1474, at Basle, the court tried a rooster for laying an egg. The rooster, we read, "was duly convicted and he, together with his miraculous egg, were publicly and with all due solemnity burned in the public square."

A hog and six pigs were tried for having killed and partially eaten a child. The hog was convicted and executed, but the pigs were acquitted on the ground of their extreme youth."

During the reign of James the First of England, a man was burned

## AT THE STAKE IN SCOTLAND CHARGED AND CONVICTED OF HAVING PRODUCED A STORM AT SEA FOR THE PURPOSE OF DROWNING ONE OF THE ROYAL FAMILY.

Few Christians of to-day, would believe such a story and convict the accused; but, our Christians of to-day only allow such stories as are told in the Bible—as Christ walking on the sea. That miracle must be swallowed as the literal truth without questioning it as to its possibility of accomplishment, because it is written in a book called the Sacred book, and some Slovenian must swallow it because it is repeated by Kazimir, Cerne and Trunk; while other Jugoslavs swallow such miracles as are told by Charles Novak, alias Ernest Bartulovic, alias Nevesekdo, because he is their pope. The human race has not progressed very much over the medieval mind, although mankind does not swallow the same stories as were circulated during the medieval age. To day, they swallow the stories that are coined and invented by the priests, the yellow press, the capitalists, the paid provocators, the professional job-seekers, and by other gutter-snips. These stories the human race swallows, without questioning them as to their truthfulness, or to their possibility of being performed in actual life.

"Sir Matthew Hale, considered a great authority on jurisprudence, tried a woman for having caused children to vomit croaked pins. She was also charged with nursing demons. The jury found the woman guilty, and the learned, orthodox court had her duly executed."

"We read of a man by the name of Gilles Garnier who was tried and convicted and burned alive in France in 1775 on the charge of devouring children, while in the form of a wolf. Doubtless, Gilles Garnier was a lunatic or feeble-minded, like others of his kind, he confessed of rubbing an ointment on his body that Satan had prepared for him, the operation changing him into a wolf."

Nothing particularly strange about this, as the miracles of Christ and the Saints are believed, why not those of lunatics? Or when the workers of to-day rub their minds with the ointment found in the articles of the capitalist and religious press and change from human beings into obedient slaves and beasts of burden with the command of the Most Merciful God. "Servants, be obedient to them that are your masters according to the flesh, with fear and trembling, in singleness of your heart, as unto Christ."

(To be continued.)

## IV.

Yerney decided to go to the mayor who was also wine-house keeper in Dolina. But on the way there he met a man who was neither a man of leisure, a student, a peasant, nor a hlapeta. He was dressed in black, grew a beard, knew this and that, but, taken as a whole, he was a good-for-nothing, a ne'er-do-well, without a home of his own and without any known relatives. At intervals he appeared in Betaynova, which was his birthplace, and then suddenly vanished. Also, he had no religion and did not take off his hat when passing in front of the church.

"Well, I'll see what he thinks about it, the unbeliever," Yerney said to himself and waited for him.

"Howdy, Gostachev!"

"Howdy, Yerney!"

"You're learned and know about laws and things, so I want to ask you something," said Yerney. "For forty years I've worked; I've built the house; I've fertilized the fields and pastures with my sweat—now, tell me, whose farm is it?"

Gostachev lifted his eyebrows and was silent.

"Now, get me what I say," Yerney continued. "For forty years I've worked on that farm, and I reckon if one would go down on his knees and look close, he'd see my blood mixed in the soil. Besides, if you look at the house, doesn't it look like those lattices were greasing you in my name? ... What do you think about it?"

Gostachev stared and said nothing.

Yerney hunched his back even lower, puckered his brow, and went on to further elucidate his case:

"The story is this: Forty years ago I came here from Resye—aye, from Resye. There were too many of us in the family, so some of us had to go. That was a long time ago, so that I've long since stopped even dreaming of my mother and brothers; and I suppose if they'd now come by here, I'd not recognize them. Anyway, during these forty years I've made that farm over there—look at it, that big, fine farmhouse over there."

Gostachev looked, but did not know what to make of it.

"Why, that's Sitar's farm."

"Which Sitar's, I ask you. Where have you been bumming lately that you don't know that he has died, old man Sitar has, and that we've buried him yesterday? I alone remain, the last gospodar."

"What happened to his son—young Sitar?"

"He's there. See him standing in front of the house? I can tell him a mile away. He's not a bad sort—he'd make a good man if he'd stop drinking and keep his temper in check. For my part, he can stay in the house as long as he likes, though; he is young, and youth, of course, must have its fling. I'm sure I'll never chase him away."

"Chase him away? What are you talking about? He is heir to his father's estate; he is the new gospodar."

(To be continued.)

## YERNEY'S JUSTICE

Original title: "Hilapee Jernej" in "Slovenska pravica." English Version by Louis Adamic.

(Continued.)

"Do you suppose I kicked you out because I was drunk or mad? Or maybe that I wanted to play a joke on you, or something? Let me tell you just how this is. My father's death grieved me, but with the grief there was the consolation that at last I'll be my own gospodar. Till now I was no better than a herder; I was but a hlapeta, while you were my boss; your look was a command to me, because my old man backed you. But while I submitted to your will, I knew in my heart that in time to come you'll be standing there in the doorway, begging me to let you stay, and that I'll have my satisfaction then. He was bossing all of you," said Sitar, turning to the hired-men and -women, "and now is your chance, too, to have your satisfaction. You, herder, swing the door wide-open for him," he ordered the youngest herder.

The herder obeyed and threw the door wide-open. But Yerney made no move to go.

"Don't stand there like a stiff idol! Get out!"

Yerney awoke from the terrible dream, but he felt no bitterness; rather, a faint smile came to his lips.

"Sitar," he said, "God made certain laws and you can't amend them. The sweat which has fallen from my brow is mine—that's law, and I don't intend to beg you for the bed which I have made up for myself, nor for the bread which I have produced. What I mean to do is to lie down in my bed without asking anybody anything about it, and I'll eat my bread whenever I feel like eating it. That's justice, that's God's law! For the time being, though, go ahead with your dinner, though it be not rightfully yours; and you needn't be ashamed of yourselves because you have not waited for the rightful gospodar to come and say grace. That's all right for the time being, for justice is on my side."

Thus spoke Yerney. But Sitar's face was dark, as were the faces of the others sitting around the table.

"All right now, drag yourself away without any more of your nonsense!" said Sitar with a harsh, impetuous voice. "The door is open and the threshold is low, so that you can't fall over it."

Yerney looked from face to face, but met not with a single gaze which would bid him farewell; and that was painful to him.

"Well, have a merry time, folks. The house is open to you, so is the larder. Take and eat whatever you want. I'll come back with my rights in black and white, signed and sealed, for God is truth and His laws are truth; and when I come, my dears, everything'll be fine and dandy with us again."

This he said and went.

## SMILE LITTLE BIT, SMILE!

A Trifling Detail

"What's the name of the last station we stopped at, mother?"

"I don't know. Be quiet. I'm working out a crossword puzzle."

"It's a pity you don't know the name, mother, because little Oscar got out of the train there!"

Mother Overruled

Mr. Wayne: "Remember, the hand that rocks the cradle rules the world. Don't forget that, dear."

Mrs. Wayne: "Then you come here and rule the world for a while. I'm tired."

Mother: "Freddy, Aunt Mary will never kiss you with that dirty face."

Freddy: "That's what I figured."

## Question of Earnings.

Harvey: Other evening Boy Friend and I drove past a sign that told the world in electric lights that "Jesus Saves." The B. F. looked and then remarked sagely, "He must make more than I do."

Signs of the Times.

Proprietor of a new barber shop in Ravenswood displayed a sign "We Trim You Properly" and then wondered why customers were scarce.

In front of factory on Dempster street, "Slow Men Working."

Fish—"Why are you always happy?"

Tuna—"I'm color blind."

"What's that got to do with being happy?"

"I can't get the blues."

She: Since I inherited that property I've had three proposals.

He: Oh, for hand's sake!

## TO THE SECRETARIES OF THE ENGLISH SPEAKING LODGES.

Each adult member of your lodge pays for and is entitled to receive the official organ of the S. N. P. J., the Wednesday issue of the "Prosveta".

It is your duty, according to the By-laws, to forward the names and addresses of your members to the news-editor department.

You make contributions to the English page, you have official notices of your own, and yet you cannot be sure that you are reaching your members. Don't put this off any longer. Have your lists at earliest possible date.

and in the names and addresses of your juvenile members, should receive the "Prosveta" each week.

PHILIP GODINA, Insp.



# NAPREJ ZA VELIKO S. N. P. J.!

Na dele in agitacije, člani in prijatelji napredka!

## VELIKA KAMPANJA JE ODPRTA!

Izredna prilika se nudi sedaj vsem, ki še niso člani najboljše in najjačše slovenske podporne organizacije!

### IN KRASNA DARILA IMA JEDNOTA ZA AGILNE IN ZA KAMPANJO POSEBNO VNETE ČLANE!

Izredna ugodnost je sedaj za nova društva.

Razpis kampanje za pridobivanje novih članov za Slovensko narodno podporno jednoto, katerega so nekateri že tako nestrpno pričakovali, je sedaj tukaj. Glavni odbor, ki je odredil to kampanjo, je določil posebno ugodnost, kakršnih še niso imeli nikdar novi člani pri naši jednoti. Določil je tudi posebna darila ali nagrade za tiste člane, ki se bodo še posebej potrudili in poskušali pridobiti kar največ novih rednih članov in novih otrok za naš mladinski oddelček.

Kampanja ni razpisana zaradi tega, ker jednota mogoče ne raste in ne dobiva novih društev in članov brez kampanje. Odradili smo te kampanje zato, da čimprej dobimo v našo dobro organizacijo vse tiste slovenske in druge slovanske delavce, ki so do sedaj znatno in bi radi bili člani naše mogočne zadrage, za valed denarnih potahtov ali kakih drugih razlogov še niso med nami. Zato smo jih opozorili strokovno pristopnine in jim hočemo pomagati do vsotpa ter gospodarsko že vnprej.

In da ne bo mogoče kateri zamudil te velike prilike radi nevednosti o naših posebnih ugodnostih, ki bodo zanje v časa te kampanje, je treba, da naši stari člani grede med nje in jim naznanijo in vesele novice in veliko ugodnost, ki se jim sedaj nudi. Naši člani so zmeraj bili vniti za jednoto, zanjo so agitirali in žrtvovali, ker so vedeli, da je jednota dobra, da je poštena in da delavce neobhodno potrebuje. Zavedali so se, da čim večje število nas je združenih v jednoti, tem boljša in jačja bo ona gospodarsko in tem več dobrega lahko stori za svoje člane. In tako bodo šli vneto na delo in agitacijo tudi sedaj, ko so razpisane še posebne ugodnosti ter je zagotovljen toliko večji uspeh.

**SKRBNOST PRICITAJTE TE POSEBNE UGODNOSTI:**  
Prosta vstopnina.—Kdor bo pristopil v jednoto tekom te kampanje, je prost pristopnine do zneska treh dolarjev.

Nova društva.—Nova društva, ki se ustanove v časa te kampanje, imajo še to posebno ugodnost, da so ustanovitelji (charter members) prosti povrh pristopnine tudi stroškov zdravniške preiskave in da jednota daruje takim društvom tudi vse poslovne knjige. Organizatorji, ki nameravate ustanoviti kako novo društvo S. N. P. J., se ne zamudite izredne prilike!

Ugodnost za otroke.—Otroci, ki so pod šestnajstim letom starosti, ne plačajo pristopnine in jednota bo za časa kampanje prevzela tudi stroške zdravniške preiskave.

#### DARILA ZA AKTIVNEJŠE ČLANE IN AGITATORJE:

Amak jednota se boče izkazati še posebno hvaležna tistim, ki se bodo posebno potrudili in žrtvovali za njo. Za take vnete agitatorje in izredno agilne delavce za jednoto so določene še posebne nagrade, katerih naj se poskušajo poslužiti vsak, komur je mogoče. Tukaj so navedena darila, katere želi jednota razdeliti svojim agitatorjem kot posebno priznanje njih aktivnosti:

1. Za pridobitev 5 novih članov eno izmed sledečih daril:
  - a) zgodovinsko knjigo "Ameriški Slovenci"; ali,
  - b) drugih knjig Književne matice S. N. P. J., katere si lahko sam izbere, do zneska \$5;
  - c) celoletno naročnino na dnevnik "Prosveta".
2. Za pridobitev 10 novih članov eno izmed sledečih daril:
  - a) knjigo "Ameriški Slovenci" in tri druge knjige iz matice, ki si jih lahko sam izbere;
  - b) celoletno naročnino na dnevnik "Prosveta" in knjigo "Ameriški Slovenci";
  - c) tri knjige iz jednodine matice, ki si jih sam izbere, in celoletno naročnino na dnevnik "Prosveta";
  - d) zlat samopojnik (Fountain pen) z jednodinim monogramom.
3. Za pridobitev 15 novih članov eno izmed sledečih daril:
  - a) knjigo "Ameriški Slovenci" in pet drugih knjig iz Književne matice;
  - b) dve knjigi, ki si jih sam izbere iz jednodine matice, celoletno naročnino na dnevnik "Prosveta" in knjigo "Ameriški Slovenci";
  - c) tri knjige iz jednodine matice, ki si jih sam izbere, in celoletno naročnino na dnevnik "Prosveta";
  - d) zlat samopojnik z jednodinim monogramom in celoletno naročnino na dnevnik "Prosveta".
4. Za pridobitev 20 novih članov eno izmed sledečih daril:
  - a) knjigo "Ameriški Slovenci," pet drugih knjig iz K. M. in celoletno naročnino na dnevnik "Prosveta";
  - b) dveletno naročnino na dnevnik "Prosveta," eno knjigo "Ameriški Slovenci" in dve drugi knjigi iz jednodine matice;
  - c) pet knjig iz Književne matice (ne "Ameriški Slovenci") in dveletno naročnino na dnevnik "Prosveta";
  - d) zlat samopojnik z jednodinim monogramom, knjigo "Ameriški Slovenci" in tri druge knjige K. M., ki si jih sam izbere;
  - e) samopojnik, knjigo "Ameriški Slovenci" in celoletno naročnino na dnevnik "Prosveta."
5. Za pridobitev 25 novih članov eno izmed sledečih daril:
  - a) samopojnik z jednodinim monogramom, knjigo "Ameriški Slovenci" in pet drugih knjig iz jednodine matice;
  - b) dveletno naročnino na dnevnik "Prosveta," eno knjigo "Ameriški Slovenci" in samopojnik z jednodinim znakom;
  - c) knjigo "Ameriški Slovenci," pet drugih knjig iz jednodine matice in dveletno naročnino na dnevnik "Prosveta."
6. Za pridobitev 35 novih članov eno izmed sledečih daril:
  - a) knjigo "Ameriški Slovenci," pet drugih knjig K. M., dveletno naročnino na dnevnik "Prosveta" in samopojnik z jednodinim monogramom;
  - b) zlat uro z jednodinim znakom;
  - c) privesek za žepno uro (watch fob) z jednodinim znakom, knjigo "Ameriški Slovenci," pet drugih knjig K. M., enoletno naročnino na dnevnik "Prosveta" in samopojnik z jednodinim znakom.
7. Za pridobitev 50 novih članov eno izmed sledečih daril:
  - a) ročni (portable) pisalni stroj kateregakoli izdelka, s slovenskimi ali pa samo z angleškimi črkami;

- b) veliki Royal predelan pisalni stroj, s slovenskimi ali pa z angleškimi črkami;
  - c) zlat uro s priveskom in jednodinim znakom, samopojnik z jednodinim znakom in knjigo "Ameriški Slovenci."
8. Za pridobitev 75 novih članov eno izmed sledečih daril:
  - a) veliki Royal predelan pisalni stroj s slovenskimi ali angleškimi črkami, knjigo "Ameriški Slovenci" in pet drugih knjig K. M.;
  - b) ročni (portable) pisalni stroj s slovenskimi ali angleškimi črkami, knjigo "Ameriški Slovenci" in pet drugih knjig K. M.;
  - c) žepno uro s priveskom in jednodinim znakom, knjigo "Ameriški Slovenci" in pet drugih knjig iz K. M., samopojnik z jednodinim monogramom in triletno naročnino na dnevnik "Prosveta."

9. Za pridobitev 100 novih članov je pa eno izmed sledečih daril:
  - a) Underwood pisalni stroj s slovenskimi ali angleškimi črkami;
  - b) peteetni radio aparat (5 tube radio set).
- Kampanja za pridobivanje novih članov je bila otvorjena dne 5. maja, zaključil se pa popolnoma dne 31. decembra t. l. Razume se to tako, da je član lahko predlagan že meseca maja in do gori omenjenih ugodnosti je upravičen, ako je bil sprejet v društvo do 31. decembra t. l. Novi člani, ki bodo predlagani za časa kampanje, a ne bodo sprejeti v društvo in jednoto pred potekom kampanje, ne bodo deležni kampanjskih olajšav.

Za pridobivanje otrok v mladinski oddelček ne tudi dobe nagrade, samo je treba dvakrat toliko število otrok kot članov za redni članski oddelček, da se dobi lista nagrada.

Nagrade se dajejo samo v gori navedenih predmetih, ne v denarju.

Vsak član, ki se želi potrditi, da dobi katero izmed razpisanih nagrad, se mora prijaviti za to pri društvu in dela ter agitira naj s sporazumom društva, kajti samo po društvu potrjene prijave za nagrade se bodo vpoštevale.

NA DELO TOREJ, bratje in sestre—NAPREJ ZA VELIKO S. N. P. J.!

### SEJE IN SHODI

Chicago, Ill. — Naznanjam bratom in sestram društva "Slavija" št. 1 S. N. P. J., da se vrši redna mesečna seja dne 11. junija 1926 v prostorih S. N. P. J. na Lavndale ave. in 27. cesti. Imamo zelo važne točke, zato pozivljamo vse člane in članice, da se gotovo udeležijo društvene seje. Ne pozabite, da imamo izredni aasement za mesec junij, in sicer 50c na vsak dolar bolniške podpore. Nadalje apeliramo na brate in sestre, da plačujete redno svojo mesečno prispevka, ker s tem prihranite takojšnjo potrebnost dela ter sami sebe obvarujete suspendiranja, arštanja in drugih nepotrebnih neprilic, zlasti jake ter sovražnosti. Tolklo v prijazno naznanilo, ter na avidenje dne 11. junija 1926 ob 7. svečer v dvorani S. N. P. J. Bratski pozdravi! — John Andlovec, tajnik.

Cleveland, Ohio. — Opozorjam člane društva Brooklyn št. 135 S. N. P. J., da se gotovo vsi udeležijo prihodnje seje dne 13. junija 1926, ker na dnevnem rodu imamo nekaj takih, da bo vsakemu žal, kdor ne bo navzoč. Posebno opozorjam tiste člane, kateri se še letos niso udeležili nobene seje, da bodo gotovo navzoči. Z bratskim pozdravom! — John Luzar, tajnik.

Franklin, Kansas. — Dr. "Ročna dolina" št. 92. — Naznanjam članom našega društva št. 92, da se bodo vršile seje vsako tretjo nedeljo v mesecu. Večina članov je bila za predlog, zato bomo zborovali v Losotovi dvorani. Prestavili smo naše seje, ker že dve drugi društvi imajo seje drugo nedeljo, zato ni mogoče dobiti dvorane, da bi ostali pri starem. Opozorjam, da se večina članov udeleži enkrat v četrt letu seje, ako je kolikaj mogoče. —Tolklo se lahko vname časa, da pride vsake tri mesece enkrat na sejo! Seja se bo vršila 30. junija ob devetih. — S pozdravom! — V. Nagorac, tajnik.

Blairstown, Pa. — Članovi "Boj za svobodo" št. 203 naznanjam, da se udeležijo prihodnje seje, ki se vrši 13. junija, ker si bodo izvolili tajnika in zapisnikarja. Prejeli tajnik se je pričetil iz naselbine. Pozdrav vsem skupaj.—Mary Kočvar, zapisnikarica.

Cleveland, Ohio. — Članstvo društva "Lipa" št. 129 S. N. P. J.—Vabim vas na prihodnjo redno mesečno sejo dne 13. junija. Na dnevnem rodu imamo več važnih točk. Bratje in sestre, udeležajte se bolj redno saj vsaj vsake tri mesece. S tem koristite sebi, društvu ter S. N. P. J. Slovenska narodna podpora jednota lga odprto kampanjo za pridobivanje novih članov in članice. Bratje, na delo! Še se dobiijo ljudje, ki niso še člani najjačše ter najbolj napredne organizacije in to je naša mati S. N. P. J. Ona skrbi po materinsko zate v slučaju bolezni ali smrti.

Dalje prošim članstvo našega društva, da bolj redno plačujejo aasement ter tako olajšajo delo tajnika, kajti jaz se bom od sedaj naprej strogo držal pravil, naj bo kdor hoče. Za nikogar ne bom več zalobil aasementa. Izsveti so le člani v bolniški podpori ter tisti, kateri se bo plačeno ali ustmeno ogledil pri tajniku, da ga zalobi. Za mesec junij imamo na vsak dolar bolniške podpore 50c naklade. Opozorjam stariše, kateri pošiljate otroke plačevat aasement, da jim daste dovolj denarja, katerega sta dolžni plačati zanj. Upam, da bošče upoštevali zgoraj omenjeno. Dolžnost je vsake, da se ravna po pravilih, kot se moram jaz. Vas hratsko pozdravljam ter na avidenje dne 13. junija. Zafetek seje ob 2. popoldne.—Jon. Han, tajnik.

Midway, Pa. — Opozorjam članstvo društva "Glas naroda" št. 89 S. N. P. J., da se polnočestvno udeležijo redne mesečne seje, katere se vrši dne 9. junija. Na seji bomo razpravljali važna vprašanja. Posebno opozorjam, da ne izostajate bolniški obilavosti, kakor tudi drugi člani in članice obvezani, vna vsake tretje seje so gotovo udeležili. Drugače je društvo primorano postopati po pravilih. Opozorjam tudi nekatere člane, da bolj redno plačujejo svoj aasement do 25. v mesecu. To ni moja dolžnost, kot si nekateri mislijo. Imam še čas, saj me tajnik poziva, da se plačam za mesec. Kder bo suspendiran, naj si sam posledice pripiše. Ako v tem času aboli, po pravilih ni more biti deležen bolniške podpore. Opozorjam, da jaz vsaki mesec polniram aasement v društveni dvorani 24. v mesecu od 8. do 8. avčerj vsak ima dovolj prilike, da lahko plača ob pravem času. Naznanjam tudi, da imamo razpisani izredni aasement za mesec junij, kot se vidi v glasilu po 50c na vsak dolar bolniške podpore. Nekateri člani ne vedo nič v tem, kadar so izredno naklade, in ko je treba plačati, se jejo na meni. Mislijo, da sem jaz temu kriv, ko od njih zahtevam. Posebno nekateri člani, ki mi pošiljajo aasement po pošti, izgleda, da glasila niti ne pogledajo. Društvo ima tudi dve knjigi "Ameriški Slovenci" v ovrbi, da jih preda. Knjiga je zelo zanimiva; ima opisano zgodovino Slovencev po naselbinah širom Zdrženih držav, kakor tudi dogodovino, kako so nastale današnje Zdržene države ameriške. Torej je priročno za vsakoga, da si jo kupi. Za društvo št. 89 — John Jett, tajnik.

### RAZNA NAZANILA

### POROČILO O NAKAZANI BOLNIŠKI PODPORI.

dne 28. maja 1926.

| Št. dr. | Ime člana          | Vredn. |
|---------|--------------------|--------|
| 210     | Janko Pavlovich    | 7.00   |
| 211     | George Vreth       | 4.00   |
| 212     | Victoria Holova    | 4.00   |
| 213     | Mile Novakovich    | 4.00   |
| 214     | Gertrude Grew      | 4.00   |
| 215     | Andrew Orsini      | 4.00   |
| 216     | Jerry Ewan         | 2.00   |
| 217     | John Kuchler       | 7.00   |
| 218     | Anton Muck         | 10.00  |
| 219     | Joseph Hurdle      | 2.00   |
| 220     | Louis Balaj        | 2.00   |
| 221     | Joseph Butler      | 1.00   |
| 222     | Mathias Ester      | 1.00   |
| 223     | Joseph Sancer      | 1.00   |
| 224     | Anton Skok         | 2.00   |
| 225     | Leonid Jernan      | 1.00   |
| 226     | Mary Skala         | 1.00   |
| 227     | Anna Celnan        | 1.00   |
| 228     | Mary Trestnik      | 2.00   |
| 229     | Frank Bionar       | 1.00   |
| 230     | Anna Hvilan        | 1.00   |
| 231     | Mary Hatalan       | 4.00   |
| 232     | John Jakub         | 2.00   |
| 233     | John Huth          | 1.00   |
| 234     | Joseph Tomasin     | 1.00   |
| 235     | Joseph Tomasin     | 1.00   |
| 236     | Frank Rostin       | 1.00   |
| 237     | Joseph Glesker     | 1.00   |
| 238     | Francis Glesker    | 1.00   |
| 239     | Mary Votol         | 1.00   |
| 240     | Mary Frank         | 2.00   |
| 241     | Blas Becovich      | 4.00   |
| 242     | Peter Polnisk      | 4.00   |
| 243     | Elisabeth Albert   | 1.00   |
| 244     | John Mohrlich      | 1.00   |
| 245     | Anton Simonich     | 1.00   |
| 246     | Fabian Dragich     | 1.00   |
| 247     | Joseph Jernan      | 1.00   |
| 248     | Francis Pirant     | 1.00   |
| 249     | Anna Rabin         | 1.00   |
| 250     | Simona Bumbler     | 1.00   |
| 251     | Albina K. Rosoff   | 1.00   |
| 252     | Robert Gilman      | 1.00   |
| 253     | Kalman Dob         | 1.00   |
| 254     | Frank Sideris      | 1.00   |
| 255     | Frank Lavine       | 1.00   |
| 256     | Joseph Falt        | 1.00   |
| 257     | Josephine A. Bohar | 1.00   |
| 258     | John Florand       | 1.00   |
| 259     | John Vedernik      | 1.00   |
| 260     | George Seand       | 1.00   |
| 261     | Joseph Bacher      | 1.00   |
| 262     | Milo Jovanich      | 1.00   |
| 263     | Elisava Pomicich   | 1.00   |
| 264     | Peter Kuchler      | 1.00   |
| 265     | Mary Rukic         | 1.00   |
| 266     | Albina Gornich     | 1.00   |
| 267     | George Morava      | 1.00   |
| 268     | Nicholas Bumanich  | 1.00   |
| 269     | Frank Laurick      | 1.00   |
| 270     | Frank Paven        | 1.00   |
| 271     | Louis Baban        | 1.00   |
| 272     | Catherine Kovovich | 1.00   |
| 273     | Janka Dragich      | 1.00   |
| 274     | John Ivanich       | 1.00   |
| 275     | John Halka         | 1.00   |
| 276     | Frank Kovach       | 1.00   |
| 277     | Joseph Karas       | 1.00   |
| 278     | Mary Jernan        | 1.00   |
| 279     | Milan Matkovich    | 1.00   |
| 280     | Joseph Zagov       | 1.00   |
| 281     | Anton Vozlik       | 1.00   |
| 282     | John Vozlik        | 1.00   |
| 283     | Frank Lavine       | 1.00   |
| 284     | Michael Omba       | 1.00   |
| 285     | Malina Mikila      | 1.00   |
| 286     | Peter Muck         | 1.00   |
| 287     | Mary Muck          | 1.00   |
| 288     | Anna Alchovich     | 1.00   |
| 289     | Anna Jela          | 1.00   |
| 290     | August Derjak      | 1.00   |
| 291     | Louis Jankovich    | 1.00   |
| 292     | Nicholas Domjanich | 1.00   |
| 293     | Joseph Lohan       | 1.00   |
| 294     | Tom Galichan       | 1.00   |
| 295     | Anton Arto         | 1.00   |
| 296     | John Gervich       | 1.00   |
| 297     | John Gervich       | 1.00   |
| 298     | Carlo Pavlich      | 1.00   |
| 299     | Michael Kna        | 1.00   |
| 300     | Dimitar Bulovich   | 1.00   |
| 301     | Josephine Krovina  | 1.00   |
| 302     | John Jakub         | 1.00   |
| 303     | Joseph Medie       | 1.00   |
| 304     | John Vozlik        | 1.00   |
| 305     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 306     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 307     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 308     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 309     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 310     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 311     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 312     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 313     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 314     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 315     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 316     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 317     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 318     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 319     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 320     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 321     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 322     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 323     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 324     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 325     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 326     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 327     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 328     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 329     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 330     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 331     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 332     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 333     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 334     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 335     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 336     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 337     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 338     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 339     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 340     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 341     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 342     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 343     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 344     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 345     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 346     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 347     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 348     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 349     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 350     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 351     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 352     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 353     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 354     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 355     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 356     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 357     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 358     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 359     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 360     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 361     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 362     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 363     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 364     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 365     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 366     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 367     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 368     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 369     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 370     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 371     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 372     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 373     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 374     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 375     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 376     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 377     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 378     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 379     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 380     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 381     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 382     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 383     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 384     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 385     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 386     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 387     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 388     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 389     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 390     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 391     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 392     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 393     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 394     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 395     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 396     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 397     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 398     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 399     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 400     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 401     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 402     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 403     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 404     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 405     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 406     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 407     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 408     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 409     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 410     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 411     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 412     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 413     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 414     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 415     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 416     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 417     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 418     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 419     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 420     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 421     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 422     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 423     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 424     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 425     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 426     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 427     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 428     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 429     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 430     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 431     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 432     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 433     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 434     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 435     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 436     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 437     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 438     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 439     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 440     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 441     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 442     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 443     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 444     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 445     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 446     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 447     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 448     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 449     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 450     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 451     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 452     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 453     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 454     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 455     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 456     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 457     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 458     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 459     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 460     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 461     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 462     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 463     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 464     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 465     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 466     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 467     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 468     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 469     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 470     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 471     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 472     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 473     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 474     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 475     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 476     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 477     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 478     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 479     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 480     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 481     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 482     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 483     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 484     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 485     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 486     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 487     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 488     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 489     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 490     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 491     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 492     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 493     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 494     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 495     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 496     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 497     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 498     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 499     | Anton Gervich      | 1.00   |
| 500     | Anton Gervich      | 1.00   |



Prosto iz namba: —416.

Informacija nastala